

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Orosházi HARANGSZÓ

XVII. évfolyam 3. szám · 2010 ősze

Őszi elcsendesedés a megnyugvást keresőknek

Ilyenkor ősszel a természet pihenni készül, elegáns és könnyed mozdulattal leteszi színes nyári ruháját, ritkul az addig sűrű zöld lomb, és lassan keresztüllátunk az ágak között. Fonnyad a szálas fű, virágszirom és falevél keverékét fújdogálja a csendes őszi szél, szelíd eső permetezi a földet borító barnás avarszőnyeget. Elköltöznek kedvenc vándormadaraink, gazdátlanul maradnak a kisebb-nagyobb fészkek, és eltűnnek a színes pilangók, de az ősznek is megvan a sajátos bogárvilága, a sokszínű élővilág. Bár itt, hazánknak ezen a táján nincsenek hegyek és völgyek, mégis eszünkbe juthat Petőfi Sándor zseniális költői képe: „Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, / Még zöldell a nyárfa az ablak előtt, / De látod amottan a téli világot? / Már hó takarja el a bérci tetőt.” S ebben az összefüggésben minket ez a fájó tétel foglalkoztat, Petőfi Sándor megfogalmazásában: „Elhull a virág, eliramlik az élet...”

Szintén szomorúságtól átszőtt és megrendült költői hang szólal meg páratlanul szépen Zek Zoltán „Ez már az ősz” című versében: „Ez már az ősz. Itt-ott még egy tücsök / dalt próbál szegény, a füvek között. / Szakad a húr, szétfoszlik a vonó – / nem nótászó ez már, de búcsúszó.” Mert itt van a mulandóságra emlékeztető ősz: a természet pihenni készül. És mi? Készülünk egyáltalán valahová? Vagy csak vakon tapogatjuk életünk romjait? Vagy kozmetikázzuk, amit gyógyítani kellene?

Zek Zoltán gyönyörűen fájdalmas versének utolsó strófája váltotta ki merengő gondolataimat: „Diderelve didergő fák között / úgy tűné deret, havat, vak ködöt, / tudni, tavasszal elni támadok – / Nehéz a szívem. Mást nem mondhatok.”

Milyen szép is az Isten teremtette világ, és még a zamata is különleges az őszi szel fűrtökben csüngő szőlőnek, a piros és sárga almáknak, a komorodó időjárás ellenére is mosolygós, nagy szemű szilváknak, a sárgálló körtéknek. A csodálatosan szép világ mindenható Gazdája előtt megrendült szívvel borulhatna le az ember, ha lenne ideje egy kicsit megállni és elcsodálkozni a teremtett valóság szépsége felett. Ha lenne idő megköszönni Istennek ezt a csodálatos éléskamrát. Nyár derekáiig ringó gabonamezők voltak, és ezért lehet foszlós, fehér kenyereünk, de az őszi gyümölcsöknek is hálaadásra kelleme indítaniuk bennünket.

Az őszi természet különleges szépsége tapintatosan figyelmeztet bennünket – ideges és rohángáló embereket – az idő múlására, amit József Attila utánozhatatlan költőiséggel így fogalmazott meg: „Szalad a puli pillanat, / fagyon kopantja körmeit.”

Tengernyi szép idézettel állhatnánk még elő, melyek mindenkit az élet mulandóságára figyelmeztetnek, csak mi – nehezen érthető módon – se meghallani, se értelmezni nem szeretnénk ezt a fura helyzetet, mert nagyon nem jó szellemi kufárként fausti üzletelés felé hajlítjuk szívünket: „S idő, állj meg egy pillanatra, / s ti rohanó percek várjatok” (Goethe)...

mindig lenne ajánlatunk, hogy még csak ezt vagy azt szeretnénk megvárni.

Őszi elcsendesedés. A masszív tornyú épület, az építészeti csodálatos műemlék itt, a város szívében hívogatóan tárja ki mind a négy ajtaját vasárnaponként a városlakók felé, majdnem mérhetetlen befogadókészségével, az Isten hívogató szeretetét jelképezve. S a nagytestű templomépület mellett a felújított gyülekezeti ház minden nap nyitja ajtóit, hogy a hívogatás ne korlátozódjék csak a megszentelendő vasárnapokra és ünnepnapokra. Az őseink által teremtett méretes épületek Isten befogadó, elrejteti akaró szeretetének megható jelképei, hogy helyet, módot, alkalmat nyújtsanak az őszi elcsendesedésre.

S az elcsendesedésben szólalhasson meg szívünk és értelmünk számára Isten evangéliumi üzenete a mennyek országának befogadókészségéről. Mert a virág elhull, a vonó szétfoszlik, s a puli pillanat elszalad, s az idő egy pillanatra sem hajlandó megállni.

A mulandóságnak ebben a feltartóztathatatlan hömpölygésében csendesesen és halkán szól Istenünk, mint szólt valaha a páratlan prófétához, Illéshez. Nem tetőket szaggató szélvihar, nem is földrengés, de még csak nem is erdőket emésztő tűzvész jelzi Isten jöttét, hanem „A földrengés után tűz támadt; de az ÚR nem volt ott a tűzben. A tűz után halk és szelíd hang hallatszott.” [1Kir 19,12]

A halk és szelíd hang Jézus Krisztus hangja, aki szól: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” [Mt 11,28] Jöjjetek, jöjjetek, jöjjetek!

RIBÁR JÁNOS

Jézus, szedd le a fügét, kérlek!

Isten kegyelméből 10. éve végzek lelkeszi szolgálatot, sok mindent láttam, hallottam és átéltem, de mégis mellbe vágott feleségem kifejezése: „Sokszor nem rendeltetésszerűen használják a lelkeszt!” Milyen jól összefoglalta mindazt, ami gyakran nyomaszt engem! Mit jelent mindez?

Egy lelkesz – de más foglalkozásokban is rengeteg ember – olykor számadást tart magával, megáll egy fél éjszakára és elgondolkodik azon, hogy merre tart az élete és hogyan végzi a hivatását. Ez nálam is rendszeresen megtörténik... ilyenkor néha egy rossz, szorongató érzés van bennem: nem úgy teltek el napok, ahogy szerettem volna, nem úgy teltek el alkalmak, ahogy kellett volna. Vajon miért?

2008 őszen – amikor igazgatólelkészi szolgálatom kezdődött és először tettem le gyülekezeti munkatervet az asztalra – a következőképpen fogalmaztam meg egyik célokat: „A következő évek feladata lesz a látogatások és a lelkipásztori beszélgetések igazi céljának megértése gyülekezetünk tagjaival. Természetesen ilyen alkalmakon fontos egymás jobb megismerése, beszélgetés a mindennapi élet dolgiról, de még inkább Krisztusközpontúvá szeretném tenni ezeket az órákat. Ez egy tanulási folyamat a gyülekezet részére is, hiszen sokan félreértik akár a látogatás célját, akár a lelkesz szerepét a gyülekezetben. Nem ritkák a lelkesz felé az olyan kérések, amelyek egyáltalán nem tartoznak feladatai közé, és azok esetleges teljesítése az evangélicációtól veszi el az időt és az energiát. (Sajnos egyesekben több egymás után ismétlődő lelki gondozói beszélgetés alkalmával sincs meg az igazi vágy a gyógyulás után, így a beszélgetés céltalan egy helyben topogássá válik...) Egyszóval: Látogatni, beszélgetni, felkészíteni és közben valóban Krisztust vinni az otthonokba és a szívekbe!”

Két év telt el, amióta ezeket a sorokat leírtam, de még mindig aktuálisnak tartom. Sőt! Azt vallom, hogy egy lelkesz arról kell beszéljen egy gyászolóknak, amit *senki más nem mond el*, azt kell elmondania egy fiatalnak, amit *senki mástól nem hall*, azzal kell vigasztalni egy beteget a kórházban vagy magányost otthonában, amit *nem fog hallani a – végtelenül kedves és megértő, de hitetlen – szomszéd nénitől*.

Lelkeszként fel tudunk-e így lépni? Várnak-e tőlünk egyáltalán ilyen üzenetet vagy bármi mást, mint a kedves, szívesen beszélgető szomszédától?

Ézsaiásról tudjuk, hogy finom modo-

rú, művelt ember volt, bizonyára szépen tudott volna társalogni bárkivel az időjárásról vagy bármi másról. Megértően nézett volna mindenkire ez a kedves próféta, de akkor ki mondta volna el ezeket a szavakat: „*Ne félj, mert megváltottalak, ne vedden szőlőt, mert megváltottalak, enyém vagy! Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődés meg, a láng nem éget meg.*” [Ézs 43,1–2] Ki rázta volna fel az Ézsaiásra bizott üzenettel a múltba révedő, elkeseredett embereket? „*Ne a régi dolgokat emlegettétek, ne a múltakon tűnődjétek! Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd megtudjátok! Már készítettem az utat a pusztában, a sivatagban folyókat fakasztok.*” [Ézs 43,18–19]

Ez az igazi üzenet, amit a lelkesznek az otthonokba és kórházakba vinnie kell! Az evangélium üzenete nem természetes, nem közismert mindenki előtt, s nagyon kevesen élnek ennek az erejéből.

De mi tudjuk, hogy mit jelent Istennel élni, mit jelent belé kapaszkodni, mit jelent megtapasztalni az Ő szeretetét! Ki mondja el mindezt, ha nem mi? Nem is tudjuk, mennyit veszítünk, ha az evangélium helyett pusztán a betegségekéről, időjárásról beszélgetünk, vagy végigrágjuk a múltat anélkül, hogy a jövő felé fordítanánk az arcunkat.

Sokszor ül előttem szomorú, elkeseredett ember. Látszik, hogy szenvedéssel van tele a lelke. Sajnálom őt. A beszélgetés első fele szépen lemegy, elmondja bánatát, szomorúságát. Eddig ezt még bárki

meghallgathatta volna, aki felé megvan a bizalom, s biztos elmondta már sok kollégájának, rokonának... s most jönnek én, a lelkesz, megszólalnék, s jön-ne mindaz, amit én képviselek, és Isten kegyelméből adhatok... de az már nem kell... az ember csendben feláll és félúton – félmegoldással, amely inkább semmit nem oldott meg – hazamegy. A szavam, a kincsem a zsákomban maradt... pedig nálam volt a feloldozás és az úrvacsora ajándéka! Nálam volt, még ha nem is az enyém, hanem én is kaptam, de megkaptam, amikor lelkesz lettem!

A Deák téri oltárnál Harmati püspök úr ezt mondta nekem: „Testvérem az Úrban, Deák László! Az Úr Jézus, aki elhívott téged az evangélium szolgálatára, maradjon veled mindvégig! Én pedig Krisztus Urunk parancsa alapján, amelylyel elküldte apostolait az evangélium hirdetésére, reád bízom az egyház hivatalos igeszolgálatát, felhatalmazlak és kötelezlek az ige hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására, és küldelek, hogy hirdesd az evangéliumot minden teremtménynek: az Atya, Fiú, szentlélek nevében.”

Valahol itt van a lényeg, itt van a rendeltetésszerű használat... evangéliumhirdetés, szentségek kiszolgáltatása...

Tudom, a számítógépen is össze lehet adni két számot, de értelmes dolog lenne, ha csak erre használna valaki? Igen, jó egy modern autó arra is, hogy megóvjon az esőtől, de érdemes csupán azért autót vásárolni, hogy nagy esőben beleszálljunk? Olyan mindez, mintha Jézust arra kérték volna, hogy ássa fel a béna ember kertjét vagy szedje le a fügét a fájáról. Az is jó és az is segítség, amíg újra fel nem veri a gaz... De mennyivel többet adott Jézus, amikor az Isten országaról beszélt!

Érdemes a lelkesztől elkérni azt, ami alig ér valamit, és nála hagyni az igazi orvosságot és a teljes gyógyulás áldott lehetőségét? Érdemes épphogy lelkiileg kiengetni egy jónak tűnő beszélgetés után, a teljes lelki gyógyulás helyett?

Jézus – még a legnehezebb helyzetben, Pilátus előtt állva is – ezt mondta: „*Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.*” [Jn 18,37]

A lelkeszi is ezért jött, ezért szólította meg az Isten. Nem kevesebb a mi küldetésünk sem!

A kérdés az, hogy képes-e a gyülekezet élni ezzel?

DEÁK LÁSZLÓ

Egymást különbnek tartjátok magatoknál!

Nemrég olvastam egy történetet. Egy alkalommal, amikor egy otthonban a Bibliát olvasták és magyarázták, az egyik testvér elkezdett sírni. A többiek megkérdezték, hogy miért sír, s elmondta, hogy tovább nem tudja titokban tartani nagy bűnét, mivel képmutatónak tartja magát. Hozzátette, hogy bűnös életet él, ugyanis bűnös kapcsolata van az egyik gyülekezeti tag feleségével. A többiek vizsgálta és imádkoztak érte, hogy Isten bocsássa meg bűnét. Egy másik hívő, akit ez a vallomás megrendített, szintén elkezdett sírni, majd azt mondta: „Nekem is meg kell valamit vallanom. Nem tudom, hogy is mondjam el, én kleptomániás vagyok. Habár fontos megbízatásom van a gyülekezetben, de ahol csak megfordulok, mindig ellopok valami csekélységet. Semmi értékeset, de mindig elemelek valamit.” Ezt követően a csoport tagjai egymás után mondták el saját bűneiket, amelyek igen súlyosak, szégyenteljesek voltak. Végül egy személyen kívül mindenki bevallotta a maga súlyos bűnét. Valamennyien rászégezték a tekintetüket, ő pedig csak hallgatott. Ekkor így szóltak hozzá: „Testvér, mi mindannyian imádkoztunk egymásért, és bevallottuk egymásnak bűneinket. Neked nincs semmi mondanivalód számunkra?” Azt válaszolta „Nekem is van egy bűnöm, de azt nem mondhatom el nektek.” „Mi lehet az a nagy bűn, amit nem mondhatsz el, amikor mi elmondtuk szörnyű vétünköt?” – kérdezték a többiek. „Nem, én nem mondhatom el, az én bűnöm túlságosan is szörnyűség” – hangzott a válasz. A többiek körülfojták, kezüket a vállára tették, és ezt mondták neki: „Hát nem akarsz nekünk hinni mindazok után, amit itt hallottál, ezek után a bizalmas dolgok után, amit elmondtunk? Miért ne ismerhetnéd be a te problémádat is, hisz biztos lehetsz abban, hogy titokban marad.” Végül is megszólalt: „Jól van, elmondom. A pletykálkodás az én legnagyobb bűnöm. Alig várom, hogy kimenjek innen, és mindenkinek elpletykáljam, amit ma este itt hallottam.”

A történet számunkra idegen lehet, hiszen a személyes bűnöknek a közösség előtt ilyen formában történő megvallása az evangélikus egyházban nem gyakorlat. Pedig Jakab apostol így buzdítja a hívőket: „Valljátok meg tehát egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok”. Miért nem merünk élni ezzel a lehetőséggel mégsem? Talán azért – és itt válhat a fent idézett történet mégiscsak sajátunkká –, mert fé-

lünk attól, hogy akiknek elmondjuk, azok alig várják, hogy továbbadhassák másoknak vétkeinket, jó témát szolgáltatva az aktuális pletykákhoz?

Félünk az ítélkezéstől, persze nem alaptalanul, hiszen komoly sebeket okozhat egyénnek, közösségnek egyaránt. Az ítélkezés békétlenséget szít és rombol. Keresztyén közösségben miért fordulhat elő mégis az ítélkezés bűne?

Valljuk be őszintén, sajnos szívesen elkövetjük ezt a bűnt. Gyakran beülünk a bírói székbe, hogy ítéletet hirdessünk. Gyakori témák: ki hogyan neveli a gyerekeit, mennyit keres, hogyan osztja be a pénzét, hogyan öltözködik, milyen a házassága és így tovább. A másik hibáit és bűneit egyszerűbb megtárgyalni, addig sincs szó a miénkről. Amíg a másikkal foglalkozom, addig sem kell a magam sokszor hasonló, vagy azonos gyengeségeire vagy bűneire gondolnom. Egy találat idézet: „Nem vesszük észre, hogy miközben egy ujjunk a másokra mutat, három ujjunk önmagunkra mutat.” Aki ítélkezik, az különbnek tartja magát, mint azt, aki felett ítélkezik. Ez ellenkezője annak, amire a Szentírás minket bátorít: „különbnek tartjátok egymást magatoknál.” [Fil 2,3]

Akkor egyáltalán nem is szabad véleményt alkotunk semmiről és senkiről? Már azzal is vétkezek és akkor is ítélkező vagyok, ha megállapítok valamit valakiről? Persze szükséges véleményt alkotunk, adott esetben még egymásról is. „... ne igazodjatok e világhoz, hanem változatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes. [Róm 12,2] A bibliai intésre nagy szükségünk van, mert az épít.

De! Más dolog megítélni dolgokat és más elítélni valakit. Ha valóban olyan dologról van szó, amiről úgy ítéljük, hogy az illető önmagának vagy másnak árt vele, akkor ezt szeretettel, egy alkalmas pillá-

natban, neki kell megmondanunk. Jézus erre is hagyott példát számunkra. Gyakran megítélt egy helyzetet, egy mondatot, egy embert, de nem ítélte el. Miért?

Hadd idézzek Selma Lagerlöf, Nobel-díjas svéd íróntól. Írt egy nagyszerű könyvet „Krisztus-legendák” címmel. Ezeknek a történeteknek nincs történeti alapjuk, ezért legendák, de jól visszaadják Jézusnak egy-egy jellemző tulajdonságát. Az egyik a következőről szól: „Megy a Mester és utána a tizenkét tanítvány a gabonaföldek között. Egyszer csak az út szélén látnak egy döglött kutyát. Mindegyik tanítvány tud megjegyezést mondani rá: milyen ronda, büdös, mennyi légy lepi stb. Jézus nézi, és azt mondja: milyen szép fehér foga van.” Jézus még egy döglött eben is lát valami szépet. Ő ezt teszi szóvá. „Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világra, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa.” [Jn 3,17]

Jézus a „legrondábban” is meglát valami szépet. Ne felejtjük: „Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak.” [2Kor 4,7] Miért van akkor mégis, hogy egymást oly könnyen meg- és elítéljük?

A napokban került kezembe a „Mai ige” áhítatosfüzet, és válaszként ott találtam ezeket az értékes gondolatokat: „Sokan azt képzelik, hogy a keresztyénség teljes egészében kincs, cserépedény nélkül. Isten gondolata szerint azonban: Ez a kincs cserépedényekben van”.

Az, hogy a cserépedény – gyengeségünk, gyalogságaink miatt – nyilvánvaló lesz, még nem jelenti azt, hogy reménytelen esetek lennének. Istennek nem az a szándéka, hogy eltüntesse a cserépedényt, hanem az, hogy a kincset elhelyezze benne. Lehet, hogy a cserépedényünk rossz minőségű és ezt mások is látják, sőt szóvá is teszik, de nincs ok a csüggedésre, hiszen a kincs a lényeg, ami cserépedényben van. Növekedni fogunk, ha Őbenne hiszünk, és Hozzá ragaszkodunk. Egyre inkább olyanná lehetünk, amit az Isten belénk helyezett, amit ugyan a bűn betakar, ami lehet, hogy most még nem nyilvánul meg bennünk látható módon, de egyre inkább nyilvánvalóvá lesz.

Így tekintsünk hát egymásra, elfogadó szeretettel, hálát adva Istennek, hogy emberi gyengeségeink nem korlátozzák az Ő erejét.

Régi tanítónkra, Orbán Jánosra emlékezünk

Augusztus 4-én kedves vendégek jártak egyházközségünkben. Orbán János egykori evangélikus tanító három unokája látogatott a fővárosból Orosházára: Fuchsné Fasang Márta, aki tanárkönyvtáros, Fasang Zoltán fuvolaművész és Fasang János fagottművész.

Az esztendő egy részét Düsseldorfban töltötte Fasang János a Német Operaház zenekarának tagja. Néhány évvel ezelőtt vásárolt városunk határában összességében 5 hektár földet, amit most az Orosházi Evangélikus Egyházközségnek ajándékozott, azzal a céllal, hogy a szovjet hadifogolytáborban meghalt nagyapjuk, Orbán János emlékét őrizze a mai nemzedék is. Az ajándékozási szerződésben leírt kérése, hogy az egyházközség a föld évenkénti hasznát ifjúsági szolgálatára fordítja.

Mit tudunk összeszedgetni Orbán Jánosról? Az újonnan megválasztott kántortanító 1926 őszen érkezett Orosházára feleségével és 3 éves kislányával. A kis család a Katona utcai iskola szolgálati lakásában helyezkedett el, Orbán János pedig elkezdte a tanítást az I. és II. vegyes osztályban. Elődje ugyanis, a közel három évtizedig hűségesen oktató és nevelő Borcsiczky Károly meghalt.

Bár egy Győr vármegyei kis faluból jött, nem volt számára ismeretlen Orosháza. A szomszédos Nagyszénáson látta meg a napvilágot 1893. október 12-én, Orbán János kiskisgazda és Kocsondi Éva fiaként. Több testvére született. Elvégezte a kötelező hat elemi osztályt, de a családban nem volt hagyománya a továbbtanulásnak, az évszázados rend szerint ő is követte volna apját a paraszti munkában.

Talán tanítója, talán Mendől Lajos lelkész szorgalmazta a rendkívül tehetséges fiú taníttatását az orosházi polgári fiúiskolában, nem tudjuk. Orbán 1906-tól 1909-ig végezte tanulmányait a Nagy Lajos igazgató vezette intézetben, ahol kitűnő tanárok: Harsányi József, Juhász Balázs, Némethy Samu, Pál Ernő és mások kísérték az ismeretszerzés rögös útján. Rokonainál lakott, komolyan tanult, életre szóló barátságot kötött osztálytársával és későbbi tanítótársával, Tóth Lászlóval.

Olyan eredményesen tanult, hogy 1909-től beiratkozhatott a Bányai Evangélikus Egyházkerület messze földön híres szarvasi tanítóképzőjébe. Nikelszky Zoltán igazgatótól és a ma már klasszikusnak számító tanároktól szívta magába a tudományokat. Kiss Sándor volt az osztályfőnöke, többek között Kracsmarik Endre, Levius Ernő, Tömörkényi Dezső

neve fémjelezték a jeles tanári kart. Kiemelkedő képességű ifjú volt és mindvégig elszántan tanult. Fel akart emelkedni, hogy népének méltó tanítója, lámpása legyen.

Elmélyedt a munkában, kedvvel sajátította el a legkülönbözőbb tantárgyakat: az ó- és újszövetségi bibliamagyarázatot, bibliai történeteket, egyháztörténetet. Érdekelte a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a földrajz, az alkotmánytan, a természettudomány, a vegytan, az egészségügy. És a szakmai tárgyak: a tanítói módszer- és a neveléstan, a szépirodalom.

Négy esztendő után számot adott tudásáról írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgán. Összességében 27 tantárgyban kapott érdemjegyet. A képesítővizsga elnöke a nagytekintélyű Placskó István lel-

kész, helyettese Kelló Gusztáv, a miniszteri biztos pedig Szilágyi Mátyás, az eperjesi teológiai akadémia tanára volt.

Az iskola 1912/13-as évről szóló értesítője szerint Orbán János egész évben tandíjmentes, részesült a „tápdíj elengedés”-ben is, ami 130 koronával csökkentette szülei kiadását. Ugyanebben a tanévben a Haviár Dani-féle ösztöndíjból kapott 60 koronát, a Sapszász Gyula ösztöndíjból, az egyházkerületől és az ifjúsági segélyegylettől összességében 40 koronát. Megszolgált a bizalmat: négy társa mellett ő is kitűnő elemi népiskolai tanítói oklevelet szerzett, ami a magyar nyelvű népiskolákban való tanításra jogosította fel. Ugyanakkor az evangélikus kántortanítói képesítést is elnyerte.

Akkoriban sem volt könnyű elhelyez-

kedni, sőt napról napra érezhető volt a háborús készülődés. 1913. szeptember 1-jén a Gömör és Kishont vármegyében fekvő, 170-es lélekszámú, Dúsa kis faluban kezdte lévita tanítói pályafutását. Hivatali esküjét 1914. január 1-jén tette le Rimaszombaton.

Alig fejezte be első tanévét, kitért a nagy háború. 1914. augusztus elején önként vonult be katonának Nagyváradra, két hónap múlva már tizedes volt. 1915. januárjától március közepéig Galiciában harcolt, majd májustól júliusig az olasz fronton, Doberdónál. 1915. július 20-ától 1919. augusztus 6-áig, tehát több mint négy esztendeig olasz hadifogoly volt.

Hazatérése után nehezen kapott állást, míg végül 1920. áprilisától másfél évig a Zala vármegyei Taliándörögdön beosztott állami tanító lett. Itt ismerkedett meg Csathó Ferenc osztalosmester és Zsiray Eszter lányával, Eszterrel, akit 1921. október 25-én feleségül vett. Ekkor már a Zala vármegyei Szepezden (ma Balatonszepezd, Veszprém megye) állami tanító, egészen 1925. május 12-éig. Éva lányuk 1923. szeptember 4-én született meg, Budapesten.

Még 1. tanévét a Győr vármegyei Csíkvándon szolgált, mint rendes kántortanító. Eközben érkezett a hívas orosházi barátjától, Tóth László evangélikus tanítótól, pályázzon, talán sikerül hazajönnie.

Az orosházi evangélikus egyházközség 1926. augusztus 29-én tartotta tanítótanárság közgyűlését, ahol a próbatételek után nyolc pályázó közül kettőt választottak meg: Zatykó Mihály mellett Orbán Jánost. Kellő tapasztalata volt már, tudta mire vállalkozott. Mindig szem előtt tartotta azt, hogy a gyermek a tanítás központja. Tapasztalatból tudta, hogy a tanításban három fontos rész van: az óra előkészítése, a tananyag megtárgyalása és a gyakorlás. Az elsősöknél és a másodikosoknál arra törekedett, hogy az írás, olvasás, számolás alapjain túl tanítványai megkülönböztessék a jót a rossztól és a jó mellett döntsenek.

Tanítói munkája mellett vasárnap délutánonként bibliáórákat tartott, ahogyan tanítótársai is: Sass Ferenc a Táncsics, Sass Árpád a Komlói, Tóth László a Hajnal, Fabriczy Pál a Rákóczi, Molnár Imre a Torkos Kálmán, Zelenka István a Zombai utcai és Zatykó András a Kettőssánc téri evangélikus népiskolában.

Útbaigazításokat, tanácsokat adott a szülőknél, egyúttal bekapcsolódott a helyi közéletbe is. 1927. áprilisában kérte az egyház képviselő-testületét, hogy iskolai

időn kívül az orosházi Munkás Dalárdát vezethesse, s a filharmonikus társaságban, mint működő tag, szerepelhessen. Az engedélyt megkapta.

Több nemzeti ünnepünkön tartott hazafias beszédet, gyakran kérték ismeretterjesztő előadások tartására, cikkeket írt a helyi lapokba. Komolyan vette tanítói hivatását. Lelkiismeretesen készült feladataira a tanév minden napján, nemcsak a sokak által látogatott év végi templomi záróvizsgákra. Teljes felelőssége tudatában oktatott, igyekezett, hogy kiválóan képzett, hiteles tanító legyen. Azon volt, hogy a testi és lelki harmóniára, az egészséges életre szoktassa a gyerekeket. Azt is tanította, hogy az ének és a zene sok öröm forrása, alkalmas a fiatal, fogékony korosztály személyiségének jóra formálására.

1928-ban gazdasági szaktanfolyamot végzett Békéscsabán, a helyi gazdasági továbbképző iskolában hittant tanított, az iparos ifjak önképző egyletében műkedvelő előadásokat tartott.

Az 1929-es év gyökeres változást hozott az ő életében is. Dr. Scholtz Oszkár, a Keresztény Ifjak Egyesülete (KIE) alelnöke Orosházán járt, és rendkívül szuggesztív erejű előadásában „*lelkésztette és buzdította a hallgatóságot, hogy minden lélek igyekezzék személyes kapcsolatot létesíteni Jézussal*”. Ez sokakra jelentős hatással volt, mert mint az Orosházi Evangélikusok Lapjában olvashatjuk: a „*KIE március 4–8-ig tartó budapesti vezetőképző tanfolyamán részt vesznek: Pusztay József teológus, Tóth László és Orbán János tanítók, Süle László és ifj. Demarsik Ferenc ev. ifjúsági szövetségi tagok*”.

Orbán János *KIE tanfolyamon* címmel számolt be tapasztalataikról. Leírta, hogy a Keresztény Ifjak Világegyesülete igyekszik Krisztus lelkétől vezérelt keresztény jellemeket nevelni és adni a világnak. A tanfolyam célja az volt, hogy „*olyan vezetőket képezzen, akik lelkesedéssel állnak be a Krisztus országába kertésznek. A sok-sok gyomirtás után elvezetik az ifjúságot a helyes útra: Krisztushoz*”. Egész életét meghatározta a KIE jelmondata: „*Nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát.*” [Róm 1,16]

1929 őszen a két barát, Orbán János és Tóth László „*bibliórákat tartanak a serdülő ifjúságnak... Boldog nemzet csak a bibliás ifjúságból lesz*” – méltatta munkájukat a lap tudósítója. Az orosházi ifjúság lelkes vezérkara elhatározta, hogy 1930. április 6-án megrendezi a Tiszántúli Evangélikusok KIE-konferenciáját a Kisbirtokos Szövetség dísztermében. Az áldott alkalomra közel háromezresen gyűltek össze.

Orbán János a gyerekek mellett igyekezett misszionálni a környezetében élő felnőtteket is. Felelősségtől áthatott figyelemfelhívó cikket írt az Orosházi Evangélikusok Lapjába, az *evangélikus*

ember gyermeke csak evangélikus iskolába jár címmel.

1931-ben életének ismét új fejezete kezdődött. Váratlanul meghalt Molnár Imre, aki a Torkos Kálmán (ma Ady Endre) utcai iskola IV. osztályosait tanította. Az egyház képviselő-testülete 1931. augusztusi határozatában Orbán Jánost állította a helyére.

Az 1931. március 31-ei hivatalos megalkulásától kezdve új lendületet kapott a KIE-munka. Minden kedden este összejöttek. Először bibliaolvasást és rövid írásmagyarázatot tartottak, majd egyházi éneket énekeltek, aztán következett az ismeretterjesztő előadás. 1931. október hó folyamán sorra kerültek: „*Petőfi, Jókai, Arany, híres íróink és költőink. Kossuth a nagy száműzött élettörténete. Az írásmagyarázatokat és ismeretterjesztő előadásokat Tóth László, Orbán János és Fasang Árpád ev. tanítók tartják.*” Itt tűnt fel először Fasang Árpád neve, aki szeptember óta a Zombai utcai iskolában tanított.

A következő évből arról értesülünk, hogy a KIE-tagok, az evangélikus öntudat munkásai, naponta összejöttek: vasárnap délután a templomba mentek, hétfőn énekkar, kedden nyilvános bibliaest, szerdán énekkar, csütörtökön szórakozás, pénteken némettanfolyam, szombaton zenekari foglalkozás volt.

Orbán János fáradhatatlanul dolgozott. Feljegyzést találtunk arról, hogy a Békés megyei tanítóegyesület pályázatán első díjat, 50 pengőt nyert: *Mit tegyünk, hogy az evangélikus ifjúság hithű evangélikus maradjon?* című dolgozatával.

Tanítványait az egymás iránti megbecsülésre, a család tagjainak szeretetére és alkalmazkodásra nevelte. Kiterjedt figyelmű szegény sorsú növendékeire is. A tehetősebb szülők között gyűjtést indított, s a gyerekek boldogan hozták adományait, főként ruhaneműket: inget, kabátot, csizmát, cipőt és örömmel adták át pajtásaiknak.

Hazafias szellemben oktatta a kicsiket, fejlesztette gondolkodásukat, hogy a megszerzett ismereteket tudják alkalmazni, s eligazodjanak a világban, megértsék a jelent, és a jövőt tudják szolgálni. Naponta körültekintően elkészítette a tanítási vázlatokat, átgondolta a tanóra menetét, kitérte maga elé az elérendő célt. Tudta, hogy a jó tanító tanítás közben is nevel, elsősorban a saját példájával.

1932-től tanítótársa, Csizmadia Lajos 1995-ben ezt írta Orbán Jánosról: „*Egyéniségének nagy kisugárzó erejével biztosította a fegyelmet, magas fokú követelményt támasztva mind a tanulás, mind a fegyelem terén. Mély vallásos meggyőződéssel oktatta a reá bízott gyermekeket. Az egyes osztályok jó hallású tanulóiból kétszólamú énekkart szervezett, s velük ünnepi alkalmakkor szép sikerrel szerepelt.*”

Szívvel-lélekkel állt az 1940 novemberében életre hívott Orosházi Evangélikus Népfőiskola ügye mellé. Az évtizede élő KIE és a gyülekezeti evangelizációk meghozták a lelki megújulást, amely többekben ébresztett felelősséget az evangéliumi munka iránt. A népfőiskola a lelki nevelésre helyezte a hangsúlyt, azonban az egész ember formálására törekedett. A hittan, a bibliaismeret mellett közismereti tárgyakat – magyar irodalmat, történelmet, földrajzot, néprajzot stb. – is tanítottak. Az orosházi népfőiskola igazgatója Orbán János volt, felügyelője Péterfia Zoltán gimnáziumi tanár, nevelője Csepregi Béla segédlelkész. Az öthónapos, parasztfiataloknak tartott tanfolyamon Orbán János számtant, éneket és zenét oktatott. A 22, ma is ismert nevű előadó között volt Ballai Mihály, Bencsik István és Frenyó László gimnáziumi tanárok, Fürst Ervin és Keken András lelkészek, Szijas Pál lelkész-tanár, Tóth László tanító, dr. Daróc József, dr. Dén Sándor, dr. Borcsiczky Dezső, a helyi értelmiség képviselői.

1941 augusztusában örömteli ünnepe volt az Orbán családnak. Lányuk, Éva házasságot kötött Fasang Árpáddal, akit ugyanakkor a szarvasi tanítóképző tanárának neveztek ki.

A második világháború közeledtével Orbán Jánost is többször behívták a katonasághoz, tanítói munkáját azonban 1944. október elejéig végezte. A szovjet csapatok előrenyomulásának hírére Tóth Lászlóval együtt – a kiadott rendelkezéseket teljesítve – katonai szolgálatra vonult be. Németországig jutottak, majd igyekeztek hazatérni. Dr. Kiss A. Sándor leírása szerint Orbán János az ausztriai Grazban került szovjet hadifogságba, már a háború végén, 1945. május 9-én. Egy ideig Sorokpolányban őrizték őket, majd a Románia területén fekvő táborból, Focsaniból adott életjelt. Jóval később egyik bajtársa hozta a szomorú hírt a familiának, hogy Orbán János a szovjetpóli hadifogolytáborba került, ahol társai érdekében egy kiáltványt fogalmazott a rossz ellátás miatt. Külön elzárták, verést kapott, élelem és gyógyszer hiányában 1945. november 15-én meghalt. Mindössze 52 évet élt.

Ma már csak néhány, megőregedett tanítványa emlékszik rá. 1971-ben felesége is befejezte földi pályafutását. Életpályájának és emberi értékeinek ismeretében családja és unokái mellett mi, orosháziak is őrizzük emlékét!

KOSZORÚS OSZKÁR

Lelkészi munkaterv 2010. ősz–2011. nyár

(rövidített változat)

Az új munkaévünk középpontjában az ifjúsági és missziói munka áll, mert gyülekezetünk jövőjéért felelősek vagyunk. Ezt hangsúlyozza az új munkaév mottója is: *„Fiaink legyenek olyanok ifjúkorukban, mint a nagyra nőtt palánták, leányaink pedig, mint a faragott oszlopok, amelynek a palotákban vannak.”* [Zsolt 144,12] Anélkül, hogy bármelyik alkalmat a másik elé helyeznénk, valljuk: a gyülekezet jövője szempontjából legfontosabb alkalmaink a Családi Istentisztelet (CSIT) és a Reménység Istentisztelet (RIT). Sokan a vasárnap 10.00 órákor kezdődő istentiszteletet tartják a gyülekezeti élet csúcspontjának, de ha előretekintünk, akkor ezen a két vasárnapi (9.00 és 17.00 órákor kezdődő) istentiszteleten van kitörési lehetőség. Látható, hogy a 10.00 órai istentisztelet létszáma stagnál, viszont a családi látogatottsága jelentős mértékben növekszik. Ma már nem ritka, hogy a 9.00 órákor kezdődő Családi Istentiszteleten jóval többen vannak, mint 10.00 órákor (a létszám 70-110 között szokott alakulni).

A Reménység istentiszteletek (RIT) vasárnap esti létszáma 50-60 között állandósult, de itt ki kell emelni, hogy a résztvevőknek minimum kétharmada korábban nem járt templomba. Most rendszeresen jelen vannak. Ennek az alkalomnak a megjelenésével mintegy 35-40 testvérünk lett gyakori igehallgató gyülekezetünkben.

A legkisebbektől kezdve

- *Tipegő Istentisztelet:* Újdonság, hogy Bánkiné Révész Adrienn szervezésében havonta kétszer Tipegő Istentisztelet lesz 10.00 órától a gyülekezeti teremben. Ide olyan szülőket várnak gyermeikkel, akik szívesen részt vennének egy családi alkalmon, a főistentisztelet idején (erre csecsemőkortól négy évesig várjuk a gyerekeket szüleikkel).

- *Babazene* alkalmunk tovább folytatódik evangélikus óvodánkban, de új neve lett: *Zenevár*. Változás lesz az eddigiekhöz képest, hogy kedd helyett *kéthetente, hétfőn 17.00 órától* tartjuk. Az első alkalom szeptember 20-án volt.

Családi Istentisztelet

Továbbra is minden vasárnap, 9.00 órától lesz ez az alkalom. A Sámuel csoport tagjainak felvezető beszélgetései után tartok áhítatokat, minden negyedik vasárnap Ribárszki Ákos iskolalelkész szolgál.

Középiskolás korosztály

Komoly változások történtek. Az ifjúsági gyülekezetben 18 év a felső korhatár. A középiskolás korosztályt célozzuk meg tehát, s ezután természetesen – a Szentlélek Isten segítségével – következni kell a hívő életében a továbblépésnek. Erre számtalan alkalom van gyülekezetünkben: a Reménység Istentisztelet, a csütörtöki istentisztelet, fiúk számára a Férfiak Sátra, és még sok egyéb alkalom. Az a cél, hogy az ifjúsági élet után továbblépjenek a fiatalok, másik gyülekezeti közösségben jelenjenek meg az idősebbek, s a helyüket új, konfirmáció utáni fiatalok vegyék át. (Természetesen egy-egy csodálatos nyári családos nap egészen más, ott át is éltük a különböző generációk egybeolvadását, de ez inkább egy különlegesség, amit mégsem lehet heti rendszerességgel folytatni.) Azt is feltétlenül meg kell oldanunk, hogy fiataljaink figyelmének középpontjába a hit kérdése, a lényeges kérdés kerüljön.

A megoldás: eddig a gyülekezetben és az iskolában sok területen folyt az ifjúsági munka (szombati gyülekezeti ifi, pénteki klub, gimis ifi, Mustármag ifi próbálkozás.) Ezt a széttagoltságot kívántuk megszüntetni és a sok kis csoport helyett egy nagyobb közösséget összefogni. Hála Istennek, az iskola vezetésének, az új iskolalelkésznek, a klub vezető pedagógusának, velünk közösen olyan megoldást sikerült találni, amelyben hétről hétre valódi közösségi élményt lehet átélni minden középiskolás fiatalnak.

A péntek délutánok és esték ebben is tökéletes megoldást nyújtanak, hiszen lehetőség lesz a komoly lelki elmélyülésre, s utána mindazon dolgokra, amiket eddig egyesek az ifitől vártak. (Természetes dolog az ismerkedés, a játék és a szórakozás, de ezeket nem lehet beleolvasztani vagy belekeverni az ifjúsági alkalom életébe, ami alapvetően egy *ifjúsági bibliaóra*, még ha nem is ezt az elnevezést használtuk, s ezért mást is bele lehetett érteni. *Itt Isten igazán kell a középpontban állnia!*)

Ennek a változásnak a lényege, hogy a pénteki iskolai klubot és a gyülekezeti ifjúságot közelebb hoztuk egymáshoz, hiszen sok esetben amúgy is nagy az átfedés a két közösség között. Minden második pénteken ifjúsági alkalom lesz az iskolában (énekléssel, imádsággal, beszélgetéssel, lelki tartalommal). Ezeket az alkalmakat Ribárszki Ákos iskolalelkész felváltva tartom.

A hónap másik két péntekjén, 18.00 és 20.00 óra között egy, az iskolalelkész által kitalált és megszervezett meglepetésprogram lesz – erről majd később. Ezek az alkalmak 19.30 és 20.00 óra között érnek véget, utána lehet kapcsolódni a már megszokott pénteki klubélethez. (Utóbiba csak az iskolánkba járó vagy korábban ott tanult diákok járhatnak, ezért a klubhoz való csatlakozás nekik lehetséges, a többi fiatalnak ezzel véget ér a pénteki program.)

Így áttekinthető a rendszer

- Kisbabák: Tipegő Istentisztelet, Babazene (óvodás kor).
- Kisgyerekek (óvodások, alsósok): családi istentisztelet.
- 12–14 évesek: konfirmációi felkészítés két éve.
- 14–18 évesek: pénteki ifi.
- 18 év feletiek: RIT és a gyülekezeti élet számtalan alkalma.

Reménység Istentisztelet

Az alkalmak a megszokott rend szerint mennek, egyetlen változással: *A téma minden alkalommal egy újszövetségi levél lesz.* Az alkalom mindig egy 8-10 perces felvezetéssel indul a levélről (kortörténet, ki írta, kinek, kiknek, miért, mi volt a háttérben stb.) Utána jön majd egy igehirdetés a levél legfontosabb üzenetéről (változást jelent még az is, hogy sokkal több lesz a filmrészlet az istentiszteleteken és egyéb új megoldások is beépülnek a liturgiába.)

Továbbra is minden második vasárnap *úrvacsoraosztás* lesz, minden harmadik vasárnap pedig *agapé*, vagyis közös sütőzés és beszélgetés.

A tervezett program:

- Szeptember 5.: A velünk és értünk „levelező” Isten (bevezetés);
- Szeptember 12.: Pál levele a rómaiakhoz (úrvacsora);
- Szeptember 19.: Pál első levele a korinthusiakhoz (agapé);
- Szeptember 26.: Pál második levele a korinthusiakhoz;
- Október 3.: Pál levele a galatákhoz;
- Október 10.: Pál levele az efezusiakhoz (úrvacsora);
- Október 17.: Pál levele filippiekhez (agapé);
- Október 24.: Pál levele a kolosséiakhoz;
- Október 31.: reformáció ünnepe együtt a reformátusokkal;

- November 7.: Pál első levele a thesszaloniakhoz;
- November 14.: Pál második levele a thesszaloniakhoz (úrvacsora);
- November 21.: Pál első levele Timóteushoz (agapé);
- November 28.: Pál második levele Timóteushoz;
- December 5.: Pál levele Tituszhoz;
- December 12.: Pál levele Filemonhoz (úrvacsora);
- December 19.: A zsidókhoz írt levél (agapé).

Meglevő igei alkalmak folytatása

Jelenleg az alábbi lehetőségek vannak Isten igéjével találkozni gyülekezetünkben: vasárnapi istentisztelet (Orosháza, Szentetornya, Rákóczi-telep, Kardoskút és Monori tanyák), esti istentisztelet csütörtökön és vasárnap, Férfiak Sátra, Csáládi Istentisztelet, kedd és péntek reggeli áhítatok, házi bibliaóra Gyökeresben, pénteki ifjúsági alkalom, rendszeres igei szolgálat iskolában és óvodában a pedagógusok körében, valamint három idősoththonban. (Pontos felsorolás és időpontok e munkaterv végén.)

Látogatások, lelki gondozás, házi úrvacsoraosztás, kazuális felkészítések

A gyülekezet lelkészei folyamatosan és rendszeresen látogatnak, bőven száz felett van évente az otthonukban meglátogatott családok száma. Ezt a szolgálatot szeretnénk továbbra is a középpontba állítani, éppúgy, mint a lelki gondozói beszélgetéseket a gyászolókkal vagy a kazuális felkészítéseket a keresztlőkre, esküvőkre.

Férfiak Sátra

Minden hónap második csütörtökén istentisztelet után. Folytatjuk az Őszövet-ség férfi alakjainak megismerését.

Konfirmáció

A konfirmációi oktatás elsődleges célja, hogy a fiatalok minél közelebb kerüljenek az élő Istenhez és a gyülekezeti közösséghez. Ezt kívántuk még inkább erősíteni azzal, hogy – több evangélikus gyülekezethez hasonlóan – 2009 szeptemberétől mi is átálltunk a két esztendeig tartó konfirmációi felkészítésre (ugyanis ennyi idő alatt több ismeret szereznek a gyerekek, több impulzus éri őket, és egy évvel érettebbek is lesznek a második esztendő végére).

Ebben a szolgálatban szorosan együttműködik evangélikus iskolánk és az egyházközség. A felkészítés az evangélikus iskola 6. osztályában kezdődik, ahol a gyermekek – az iskolalelkész vezetésével – hétről hétre megismerkednek a *tanterv*

által előírt anyaggal. Emellett a konfirmációra való felkészülés részeként feldolgozásra és megtanulásra kerül *Luther Márton Kiskatéja* is. Májusban lesz az első konfirmációi vizsga, amelyen a Kiskaté lesz a vizsga anyaga. Ezzel zárjuk a felkészülés első évét. (A nem evangélikus iskolába járó diákokkal külön foglalkoznak a gyülekezet lelkészei.)

A második évben – 7. osztályosoknak – a teológiai ismeretekről a *gyakorlati kereszttyénységre* kerül át a hangsúly. A következő témák lesznek:

- **Október:** az egyház felépítése, tisztességek (püspök, esperes, egyházmegye, Országos Egyház, zsinat, Országos Iroda stb.) A két osztálynak közösen beszélne erről Ribár János és Koszorús Oszkár a Győry-teremben.

- **November:** templombelső, istentisztelet felépítése, részei. Egy felkészítés után egy istentisztelet a karzatról nézve úgy, hogy közben elmondanánk, mi történik és miért.

- **December:** egyházi diakónia, látogatás szeretetszolgálatunknál, karácsonyi látogatás és szolgálat az egyik idősoththonban.

- **Január:** ifjúsági élet az evangélikus egyházban és a gyülekezetben (Szélróza, táborok, pályázatok, honlapok).

- **Február:** látogatás az iskolában, óvodában, ismerkedés az ottani étellel.

- **Március:** az énekeskönyvünk felépítése, zenei élet (Deák Gabi).

- **Április:** gyülekezeti tisztességek, választásuk és feladataik (Jantos István felügyelő, Csehi József hivatali élet, Szlukáné Kiss Valéria, Tatár Izabella, Koszorús Oszkárné Hajnalka, Molnár László).

- **Május:** szegedi konfirmandus-hétvége, majd konfirmációi istentisztelet.

Reménység szerint ebben a rendszerben a konfirmációi áldásban részesülő gyermekek még tudatosabban élik majd meg hitüket és könnyebben találják meg a helyüket a gyülekezetben.

Táborok

Jövő májusban konfirmandus tábor lesz Szegeden, augusztusban pedig egy sporttáborot tartunk.

Jelenlét az állami iskolákban, óvodákban

A város összes iskolájában és óvodájában jelen vagyunk.

Pontos jelentést kértem óvodánk vezetőjétől, hogy a nem egyházi iskolánkban továbbtanuló kis elsősök melyik iskolákba mentek, őket ott is személyesen meg fogjuk keresni. Ezen kívül figyelemmel kísérjük azokat az óvodásokat is, akik evangélikus hittanra jártak és állami iskolába mentek tovább, őket is meg fogjuk keresni iskolájukban, immár kis elsősként.

Szolgálat az idősök felé

Ennek a szolgálatnak három lába van: Az első a *Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat*, amely nem pusztán idős emberek testi szükségleteit igyekszik kielégíteni, hanem egyre több kiállítást is szervez.

A szeretetszolgálat mellett második, alkalmait nagy létszámmal tartó, civil szervezetként működő, de gyülekezetünkhez kötődő *Fénysugár Nyugdíjas Egyesület* Koszorús Oszkárné vezetésével. A harmadik terület a *Hallelujah ének-kör* (itt annyi változás lesz, hogy a neve *Hallelujah körre* módosul, s Deák Gabriella a közös éneklés mellett filmvetítést és más elfoglaltságokat is fog szervezni.

Leánygyülekezetek élete

Továbbra is Laczki János másodlelkész felel az itt folyó munkáért, ő készíti el a külön munkatervet (lásd újságunk 26. oldalán).

Szeretevendégségek

- Október 17.: Téma: *Horváth András és Győry Vilmos élete* (előadó: Koszorús Oszkár)

- December 12.: Vendégünk lesz Győrffy Mihály (tervezés alatt).

- Tavaszi alkalmunk ugyancsak tervezés alatt van.

Evangelizáció

December 9–12. között (Győrffy Mihály nyírszőlősi lelkésszel – tervezés alatt).

Kereszttyén könnyűzene

- Immanuel, Credo
- Immanuel (adventi zenés délutánok az egyházmegyében)

Presbiteri és képviselő-testületi bibliaóra

Presbiterek szerepéről, feladatáról, Istentől rendelt szolgálatokról beszélgetünk, gondolkozunk együtt. (minden hónap első keddeje).

Iratterjesztés, „virtuális hitélet”

Jelenleg a templomban és a szeretetszolgálat keretein belül is működik iratterjesztés. Sajnos viszonylag kevesen élnek vele, ezért ezt a szolgálatot tovább kívánjuk erősíteni, gazdagítani. (Szeretnénk, ha egyre jobban bekerülne a köztudatba, hogy jó dolog ünnepre kereszttyén könyvet, ígés lapot ajándékozni, s ezek beszerzésére van is lehetőség gyülekezetünkben.)

A „virtuális hitélet” kifejezés elsősorban gyülekezeti honlapunk modernizálását és frissítését foglalja magában. Ennek része az istentiszteleteken elhangzó igehirdetések felkerülése a honlapra írott

és hallgatható formában is. Ezen kívül továbbra is rendszeresen szeretnék jelentkezni blogommal.

Kultúra, közösségi élet

Gyönyörű templomunk mellett felújított közösségi helyiségeink is alkalmassá váltak kiállítások, könnyű- és komolyzenei koncertek megszervezésére. Olyan zenei áhítatokat tervezünk, amelyeken a muzsika áll az egyik középpontban, de mindig elhangozna egy rövid áhítat is.

Tervezett alkalmak

A külön névvel nem jelölt alkalmak tartása mindig a hetes lelkész feladata.

Heti rendszerességgel tervezettek:

- Hétfő 7.30: Reggeli áhítat pedagógusoknak az iskolában (iskolalelkész szervezi); 8.00: Reggeli áhítat gimnazistáknak az iskolában (iskolalelkész szervezi).

- Kedd 8.00: Reggeli áhítat általános iskolásoknak az iskolában (iskolalelkész szervezi); 8.00: Reggeli áhítat a gyülekezeti teremben; 9.00: Hittanfoglalkozás az óvodában (iskolalelkész szervezi és végzi); 10.30: Délelőtti áhítat az óvodai dolgozóknak az óvodában (iskolalelkész szervezi); 15.00: Hallelujah kör, áhítat (Deák Gabriella szervezi).

- Csütörtök 17.00: Esti istentisztelet, minden harmadik vasárnap úrvacsoraosztással.

- Péntek 8.00: Reggeli áhítat; 18.00: Ifjúsági alkalom az iskolában.

- Vasárnap 8.30: Istentisztelet Szentotornán; 9.00: Családi istentisztelet a György Vilmos-teremben; 10.00: Istentisztelet Orosházán; 10.00: Istentisztelet Rákóczi-telepen; 14.00: Istentisztelet Kardoskúton; 17.00: Reménység Istentisztelet a György Vilmos-teremben.

Havi rendszerességgel tervezettek:

- Hétfő 14.00: Bibliaóra a Teréz utcai idősoththonban.

- Kedd 17.00: Presbiteri és képviselő-testületi bibliaóra.

- Szerda 15.00: Áhítat a pusztaszőlősi idősoththonban.

- Csütörtök 14.00: Áhítat az Ezüstfenyő idősoththonban.

- Vasárnap 14.00: Istentisztelet Monori tanyákon.

Negyedévi rendszerességgel tervezettek:

- Vasárnap 16.00: Szeretevendégség.

Évi rendszerességgel tervezettek:

- Ifjúsági tábor (nyár)
- Ifjúsági csendesnap (tavasz)
- Sporttáborok (nyár)
- Konfirmandustábor (tavasz)

DEÁK LÁSZLÓ
igazgatólelkész

Megújuló ifjúsági élet

2010 szeptemberétől teljesen átalakulva mennek az ifjúsági órák gyülekezetünkben. Nézzük sorba a változásokat, először csak felsorolás szintjén:

1. Az alkalom szombatról péntekre került át.

2. Az ifi 18.00 órákor kezdődik és kb. 19.45-ig tart.

3. Nem hetente, hanem *kéthetente* lesz majd ifi-, mellette természetesen továbbra is hetente az iskolai klub és Reménység Istentisztelet.

4. Változik a helyszín: a lakás helyett az *iskolában* lesznek az ifialkalmak.

5. Erre az ifjúsági bibliaórára csak a *középiskolás* korosztályt várjuk!

Egy kicsit részletesebben

A gyülekezetben és az iskolában sok területen folyt eddig az ifjúsági munka (szombati gyülekezeti ifi, pénteki klub, gimis ifi, Mustármag ifi próbálkozás.) Ezt a széttagoltságot kívántuk megszüntetni és a sok kis csoport helyett egyetlen, nagyobb közösséget összefogni. Hála Istennek, sikerült egy olyan megoldást találni, amelyben hétről hétre valódi közösségi élményt lehet átélni minden középiskolás fiatalnak.

Ennek a változásnak az a lényege, hogy a pénteki iskolai klubot és a gyülekezeti ifjúságot közelebb hoztuk egymáshoz, hiszen sok esetben amúgy is nagy az átfedés a két közösség között. Szeptember közepétől minden második pénteken ifjúsági alkalom van az iskolában a megszokott énekléssel, imádsággal, beszélgetéssel, lelki tartalommal (ezeket én szervezem, de Ákossal felváltva tartjuk). A hónap másik két péntekén, 18 órától *ifjúsági filmklub* van az iskolában, Ribárszki Ákos szervezésében.

Amikor az alkalmak végezt érnek, iskolánk diákjai kapcsolódhatnak a már megszokott pénteki klub életéhez (utóbbi úgy van kitalálva, hogy oda csak iskolánk tanulói, vagy korábban ott végzett diákok járhatnak, ezért a klubhoz való csatlakozás nekik lehetséges).

Miért volt erre szükség?

Eddig egy olyan modellt próbáltunk követni, amikor az ifiben nyitottak voltunk mindenki felé, de ennek – a várt pozitív eredmény helyett – inkább leépülés lett a vége. Ennek a sok egyéb mellett – mint pl. számos fiatal továbbtanulása más városban történik – az az egyik oka, hogy túlságosan sokféle fiatal volt együtt, túl nagy korkülönbséggel, s így nem tudtunk igazi közösséget kialakítani. Ezzel az új

alkalommal korban sokkal közelebb lesznek a fiatalok egymáshoz.

Ez az ifjúsági alkalom egy állomás a fiatalok életében, nagyon fontos az érettségi utáni lelki továbblépés! Erre számtalan alkalom van gyülekezetünkben, a Reménység Istentisztelet, a csütörtöki istentisztelet, fiúk számára a Férfiak Sátra és még sok egyéb alkalom. Az a cél, hogy az ifi után itt jelenjenek meg az idősebbek, s a helyüket a frissen konfirmált fiatalok vegyék át.

Így fog kialakulni egy normális rendszer

- Kisbabák: Tipegő Istentisztelet, Babazene (óvodás kor).

- Kisgyerekek (óvodások, alsósok): családi istentisztelet.

- 12–14 évesek: konfirmációi felkészítés két éve.

- 14–18 évesek: pénteki ifi.

- 18 év felettiek: RIT és a gyülekezeti élet számtalan alkalma.

Volt egy másik gond is, ami miatt az ifi lassan elfogyott, s ez nem más, mint a rossz elvárások felerősödése. Erről beszélni kell, annál is inkább, hogy tisztában legyünk a rossz lelki folyamatokkal.

Sajnos egyre több ifire járó fiatalnál a lényegről a lényegtelenre terelődött át a hangsúly. Az igei tartalom helyett néhanyan csak az ismerkedési lehetőség, az ifi utáni játék és egyebek miatt jöttek, nem a lelki tartalom volt a vonzó. Ezzel sem lenne baj addig, míg megvan egy helyes egyensúly a kettő között. De amikor ez felborul, akkor a lényeg veszett el, és így lényegét veszítette az alkalom is – hiszen ismerkedni, játszani máshol sokkal jobban lehet! Ebben mi nem tudunk versenyezni semmilyen világi alkalommal, viszont amit mi tudunk adni, azt nem adja senki más!

A péntek délutánok és esték ebben is tökéletes megoldást nyújtanak, hiszen lehetőség lesz a komoly lelki elmélyülésre. (Természetes dolog az ismerkedés, a játék és szórakozás, de ezeket nem lehet beleolvasztani vagy belekeverni az ifi életébe, ami alapvetően egy *ifjúsági bibliaóra*, még ha nem is ezt az elnevezést használtuk, s ezért mást is bele lehetett érteni. Itt *Isten igéjének kell a középpontban állnia*, s utána jöhet minden más!) *Így szeretnénk ezt az alkalmat az Isten ügyének szolgálatába állítani. Újra a lényegre helyezni a középpontba, s igei útmutatással segíteni fiataljainkat középiskolás éveik alatt.*

DEÁK LÁSZLÓ

RIT – Leveléd érkezett!

Szeptember 5-én (17.00 óra) a Győry Vilmos-teremben újra elkezdődtek a Reménység Istentiszteletek.

Remélem, már mindenki tudja, hogy minek a rövidítése a RIT, hiszen nagyon fontos istentiszteletekről van szó. Anélkül, hogy bármelyik alkalmat a másik elé helyezném, vallom: a gyülekezet jövője szempontjából legfontosabb a Családi Istentisztelet (CSIT) és a Reménység Istentisztelet (RIT). Tudom, hogy sokak számára ez nehezen elfogadható, és a vasárnap 10 órait tartják a gyülekezeti élet csúcspontjának, de ha az ember előretételek, akkor ezen a két alkalmon van kitörési lehetőség. Itt van lehetőség arra, hogy a gyülekezet lassan ne elfogyjon, hanem – talán nagyon is messziről jött – új testvérekkel gazdagodjon.

Az alkalmak a megszokott rend szerint mennek. Változás: a téma minden alkalommal egy újszövetségi levél. Mindig 8-10 perces felvezetéssel indítunk erről (kortörténet, ki írta ki-nek, miért, mi volt a háttér stb.) Utána jön egy igehirdetés a levél legfontosabb üzenetéről (más az is, hogy több lesz a filmrészlet, és egyéb új megoldás is beépül a liturgiába.)

Továbbra is minden 2. vasárnap úrvacsoraosztás lesz, minden 3. vasárnap pedig agapé, vagyis közös süti-zés és beszélgetés. Programtervezés:

- Szeptember 5.: A velünk és értünk „levelező” Isten (bevezetés);
- Szeptember 12.: Pál levele a rómaiakhoz (úrvacsora);
- Szeptember 19.: Pál első levele a korinthusiakhoz (agapé);
- Szeptember 26.: Pál második levele a korinthusiakhoz;
- Október 3.: Pál levele a galatákhoz;
- Október 10.: Pál levele az efezusiakhoz (úrvacsora);
- Október 17.: Pál levele a filippiekhez (agapé);
- Október 24.: Pál levele a kolosséiakhoz;
- Október 31.: reformáció ünnepe együtt a reformátusokkal;
- November 7.: Pál első levele a thesszalonikaiakhoz;
- November 14.: Pál második levele a thesszalonikaiakhoz (úrvacsora);
- November 21.: Pál első levele Timóteushoz (agapé);
- November 28.: Pál második levele Timóteushoz;
- December 5.: Pál levele Tituszhoz;
- December 12.: Pál levele Filemonhoz (úrvacsora);
- December 19.: A zsidókhöz írt levél (agapé).

Aktív nyugdíjasként a Reménység Istentiszteleten

2009 szeptemberében indult a Reménység istentisztelet, Deák László lelkész úr szervezésében. Mellette egy külön csapat dolgozik, akik a zenei szolgálatért felelnek és elkészítik a technikai háttérét is az alkalomra. Az új típusú istentiszteleteken vasárnapról vasárnapra tanulságos igehirdetéseket és dalokat hallgathattunk meg. Különösen tetszik, hogy a fiatalok sok-sok énekkel teszik még elmélyültebbé az estét, és hozzáuk még közelebb az igei mondanivalót.

Erre nagyon fogékony a gyülekezet is: kezdetben kevesen mertek énekelni, később egyre többen és egyre bátrabban, ma már szinte mindenki megtanulta és énekel a legismertebb dalokat.

Az ének mellett természetesen Isten ígéje van a középpontban: Deák László igazgatólelkész úron kívül tartalmaz és lelkesítő igehirdetéseket szokott tartani Ribár János esperes, Laczki János másodlelkész és Ribárszki Ákos, aki ma már felszentelt lelkész nálunk.

Ahogy teltek a vasárnapok, a Reménység istentisztelet létszáma egyre jobban gyarapodott. Bensőségesebbé tette a vasárnapi estét, hogy idősek, fiatalok, anyukák, apukák gyermekeikkel együtt vettek részt az alkalmakon.

Kilenc hónap alatt csaknem 50 istentiszteletnek adott otthont a Győry Vilmos-terem. Az itt kapott ajándékokért adtunk hálát egy záró istentiszteleten, 2010. július 11-én. Ez nem egy hagyományos alkalom volt. Az istentisztelet után a közösség tagjai, az igazgatólelkész úr meghívására, átmentek a gyülekezeti házba, ahol már folytak az előkészületek a közös vacsorához.

Voltak, akik nagy szeretettel darabolták a szalonnát, kolbászt, paradicsomot, paprikát és más hozzávalókat. Mindenki eldönthette, hogy szendvicset fogyaszt vagy szalonnát süt. Az esti szalonnasütkészkor nagy öröm volt látni, hogy szinte minden fiatal abbahagyta a röplabdázást – s ki előbb, ki később – kezébe vette a szalonnasütő nyársat, és mint egy igazi, nagy család, a fiatal, közép- és az idős korosztály a lobogó tűz mellett együtt beszélgetett és evett.

Az esti program befejezéseként a gyülekezeti teremben együtt nézhettük meg a nagy vetítésvászonon a világbajnoki döntőt Hollandia és Spanyolország között.

Nagy szeretettel várjuk feleségemmel együtt a folytatást!

SZÁSZ ISTVÁN
nyugdíjas

Készüljünk a reformációra!

Vannak népszerűs és vannak elhanyagolt ünnepeink. Sajnos a reformáció az utóbbiak közé tartozik, pedig nem kisebb esemény történt 1517. október 31-én, minthogy Luther Márton szerzetes tanár segített újra felfedezni a Szentírást. Természetesen nem egyszerűen a könyvet, hanem annak isteni lényegét. A közepkorban is tudtak a Biblia létezéséről, és még csak azt sem mondhatjuk, hogy nem forgatták. De a lényegét nem értették: miszerint a Szentírás egy olyan csipkebokor, amelyben Isten szíve dobog. Ezt a nagyon szép gondolatot Gárdonyi Géza írta le az „Írás a Bibliában” című versében.

Oka van annak, hogy idézzük a nagy író és költő versét a Bibliáról, mert szeretnénk minden evangélikus testvérünknek a lelkére beszélni, hogy becsülje meg a reformáció ünnepét, amely nem kevesebbet jelent, mint felfedezését az örök életnek, aminek szent oka Isten megváltó szeretete irántunk.

Újra fel kell fedezni a reformáció ünnepét, és meg kell becsülnünk október 31-ét. Ezért kérünk mindenkit: készüljön a reformáció ünnepére, hogy hálaadással állhassunk meg szerető és megváltó Istenünk színe előtt, aki szeretetét mutatja meg Krisztus Urunk szent sebeiben.

Csökkentsük az elhanyagolt ünnepeink számát, és legyen megbecsült ünneppé október 31-e! Tekintse mindenki meghívónak idén is ezt a pár sort, és adjunk hálát a reformáció napján is Isten megváltó kegyelméért!

225 éve halt meg első lelkészünk, Horváth András

Avárosalapítás minden közösségnél a legdicőségesebb tett, a megfelelő körülmények mellett közös akarat és egyetértés kell hozzá. Orosháza 1744-es életre hívásánál Horváth papnak, mint a jövevények egyetlen, egyetemet végzett, több nyelven értekező tekintélyes vezetőjének is meg kellett teremtenie az orosháziak egységét. Nem erőszakkal, hanem példamutató szeretettel. Az ellenreformáció az evangélikus egyház fejlődését is könyörtelen elnyomással igyekezett gátolni, sokszor leselkedett rájuk veszély. Horváth András – amellet, hogy négy évtizedig végezte napi munkáját –, komoly diplomáciai készséggel megáldott ember volt. Elsőrendű dolognak tartotta a falu érdekeit: mindig a védelmet kereső lakosság és az egyházközösség együtt maradásának érdekeit képviselte. Legtöbbször sikerrel. Bár egész életében üldözték a településalapító evangélikusokat, nem kis mértékben neki köszönhető, hogy a sokat szenvedett nép nem állt tovább, s Orosháza megmaradt.

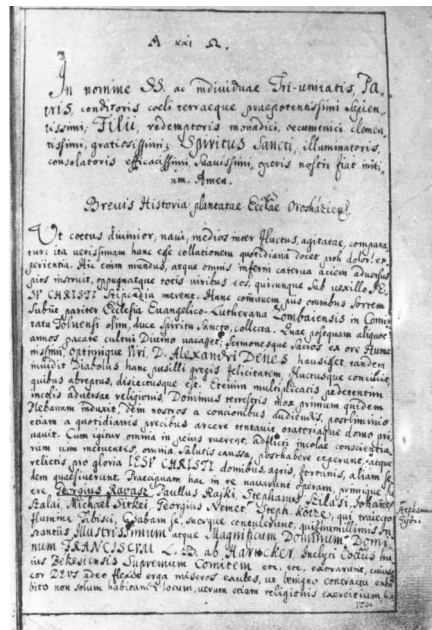
1744. április 24-én, a Tolna megyei Zombáról elüldözött Dénes Sándor evangélikus lévita tanító, a szabadmenetelű jobbágycsaládok kíséretében birtokba vette az orosházi pusztát. Azzal a nem titkolt céllal, hogy végre állandó és biztos lakhelyük legyen. Az idemenekült lakosság az újabban érkezőkkel gyorsan gyarapodott, számuk rövid idő alatt hetven házaspár fölé emelkedett. Ezer nyomorúságuk közepette is egyik első gondjuk volt egy lelkipásztor keresése, amelyért semmiféle költséget nem sajnáltak.

Az új telepesek a Vas vármegyei Ostffyasszonyfalván élő 29 éves nemes Horváth Andrásért kérték fel lelkésznek. Bár – mint a máig feltéve őrzött anyakönyv első lapjaira latinul leírta –, nehezebbre esett hazájától oly távol eső földre menni, 1744. július 10-én bemutatkozott Orosházán.

A Horváth familia őse, Horváth Péter 1622-ben II. Ferdinándtól kapott nemesiséget. Megyénkbe az ő szépunokája, István jött, aki 1780-ban, vagyis 90 éves korában, Orosházán halt meg. Egyik fia volt András, az orosháziak evangélikus lelkésze.

Életének első évtizedeiről eddig annyit tudtunk, hogy a Vas vármegyei Gencsen (ma Magyargencs, Veszprém megye) született, 1715-ben. Egy – dr. Csepregi Zoltán egyetemi tanártól (Evangélikus Hittudományi Egyetem) Czenthe Miklós igazgató (Országos Evangélikus Levél-

tár) közvetítésével – most kézhez vett levél szerint Magassy Sándor egyháztörténész kéziratban lévő gyűjteményében Horváth András születési helyeként a szomszédos falu, Hőgyész (ma Kemeneshőgyész, Veszprém megye) szerepel. Talán ott keresztelték meg (mindkettőjük szíves segítségét köszönöm). Középiskolai stúdiúmainak színhelye Sopron. Miután Magyarországon alig volt felsőfokú képezést nyújtó intézmény, az ifjúság külföldre ment tanulni. Így lehetett ez Horváth András esetében is. (Az biztos, hogy III. Károly útlevélhez kötötte a külföldi egyetemek látogatását, amelyet a helytartótanács adott ki a kancellária engedélye alapján.) A németországi Halle egyetemére iratkozott be, mint oly sok

A Horváth pap által írt anyakönyv első lapja

magyar ifjú az 1730-as években, ahol megismerkedett a pietista eszmékkel. Aztán eljutott Leidenbe, a világhírű németalföldi akadémiaira. Innen új, friss eszméket hozott, amik hosszabb távon a magyar társadalom és egyház megújítását szolgálták. (Magassy Sándor szerint 1742. augusztus 3-ától 1743. július 17-éig volt a wittenbergi egyetem hallgatója.)

Mivel Kemenesalján eszmélt, tapasztalta, hogy nemesi környezete hogyan védi az evangélikusság ügyét. Átélt és hallott dunántúli hittestvérei több évtizedes üldözéséről. Személyes emlékei voltak az 1732-es és az azt követő esztendő tragédiáiról, amikor csak szülőhelye környék-

kén, Vas megyében 40 egyházközösség semmisült meg. Ostffyasszonyfalva volt ennek a vidéknek az egyházi központja, ahol a nemes Horváth familia mellett a Káldy, Sitkey, Berzsényi, Mesterházy, Rajky, Kisfaludy, Noszlopy, a budakeszi Weöreös, a dukai Takách és más családok védtek az evangélikum ügyét. Az Ostffyak voltak a fő példaadók, Payr Sándor régi egyháztörténész szerint legtöbbször készek voltak hitükért vagyonukat, sőt életüket is feláldozni.

Horváth András a külföldi egyeteméről visszatérve éppen a magyar és evangélikus Ostffy család szolgálatába állott, mint nevelő. 1735–1753-ig Ostffy Mihály volt a dunántúli egyházkerület felügyelője. Ő az, aki Bécsbe is elment, hogy a nemesdömölkiek templomát építhessenek. Sok év telt el, mire engedélyt kaptak. A fő ügyvivők között – Miskei lelkész mellett – itt tűnik fel Horváth András neve is, akinek vezetésével 1743-ban letették a templom alapkövét.

Ez időben kerestek új hazát a Zomba községben 1725 óta összegyülekezett evangélikusok: „Legtöbbször használt ez ügyben, a nagytisztelű és kiváló tudós, az igen megbízható és nagyérdemű idős úr, a szentlőrinci Bárány György munkálkodása és megfontoltsága, aki a püspökhöz és másokhoz írt leveleivel igen aktívan fáradozott a méltó istentisztelet ügyéért. Végül az isteni gondviseléstől irányítva, mivel senki mást nem ajánlottak, a sors rám osztotta a megtiszteltetést.” – írta Horváth András, anyakönyvi bevezetőjében.

Tehát a Halléban tanult Bárány György (1682–1757) – aki több lelkész-nemzedék példaképe volt –, irányította Horváth András Orosházára. Feltehetőleg fia, a Horváth pappal egyidős Bárány János (1716–1758) felpéci lelkész, későbbi püspök is kapcsolatban állt vele.

Horváth András tehát 1744 júliusában mutatkozott be Orosházán, majd hazautazott és döntött arról, hogy elfogadja a meghívást, Orosházára jön. Előbb azonban letette a lelkészi esküt a Téten szolgáló Tóth Sipkovich János, a Dunántúli Egyházkerület püspöke előtt. 1744. augusztus 6-án véglegesen elfoglalta itt nálunk szent hivatalát.

Orosháza határában kitűnő termőföldek és végláthatatlan legelő volt, több helyen azonban vizenyős, mocsaras, nádas vidék. Kezdetben könnyen összerakható és gyorsan szétszedhető sátrakat alkottak, hiszen sokáig zaklatták a honfog-

lálókat. Éjnek idején a sátrak karóit szilaj lovaikra vetett szörkötelekkel rángatták ki. Aztán a tél közeledtével egyszerű házakat építettek, a lehető legolcsóbb módon. A nép összetartott, új települőkkel gyarapodott, mindnyájan felelősséget éreztek egymás iránt.

A jobbágyok először három évre szerződtek a földesúrral, minden adó és közteher viselésétől mentesek maradtak. Az alapításkor a község mellett az evangélikus egyházközség is megalakult.

1744-ben Orosháza a Bányai Egyházkerülethez és a Pest-békesi Esperességhez tartozott. Csabán id. Tessedik Sámuel, Szarvason Markovitz Mátyás volt a lelkész, aki verses krónikájában a reménybeli fejlődésnek induló falualapítókról, s 1744-ről így emlékezett meg: „Áldott rónán roppant Orosháza merül fel.”

Az ideérkezők szerény hajlékaik mellett hamarosan templomot és iskolát építettek sövényből és sárból, egyúttal elhelyezték a Zombáról hozott harangjukat. Az engedély nélkül létrehozott imaház nem tetszett a helytartótanácsnak, ezért 1747-ben rendeletileg közölték, hogy Békes megye vezetése mozdítsa el az evangélikus prédikátort, a kis templomot pedig veressék szét. A megye eleget tett a felsőbb parancsnak: a templomot lepecsételték. A kialakult feszült helyzetre való tekintettel ugyanakkor a megye pártolta az orosháziai kérését, hogy evangélikus vallásukat szabadon gyakorolhassák. A falu vezetői ugyanis kijelentették: ellenkező esetben elhagyják Orosházát. Ennek ellenére 1748-ban megújították a rendeletet, miszerint a templomot le kell rombolni, a lelkészt el kell űzni, az evangélikus vallás gyakorlását meg kell szüntetni. Nem volt tehát könnyű helyzetben Horváth András, sem a nála idősebb lakosok, akiknek hitét az évtizedeken át tartó üldözés egyre növelte. A megye katolikus főispánja, egyúttal a föld birtokosa, báró Harruckern Ferenc viszont kénytelen volt türelmet tanúsítani az evangélikusokkal szemben, hiszen ezt kívánta gazdasági érdeke, saját jövedelmét kockáztatta volna. Horváth Andrásnak az orosháziai jogos érdekeit kellett képviselni a földesúr megbízottjaival szemben, egyúttal a földesúri akaratot is el kellett fogadtatnia híveivel. Ugyanakkor a helytartótanács megszüntette az evangélikus szuperintendensek vizitálási jogát, az orosháziaiakat a nagyváradi katolikus püspökség felügyelete alá helyezte. Végül a Habsburg-hű főispán közbenjárására halasztgatták a vizsgálatokat, az evangélikus egyházközség folyamatosan működhetett. Természetesen nem voltak biztonságban, korlátozták a papok szolgálati lehetőségeit, a hatalom megfélemlítésre törekedett, a zaklatások időről időre folytatódtak.

Érdekes, hogy Horváth Andrásnak tulajdonítanak egy Bárány Györggyel folytatott, 1751-es keltezésű *Refutatio* című írást. Ebben a szerző Bárány hominizszi-ko álláspontját támadja (hominizáció = emberré válás, latin).

1751-ben, Orosházán 169 házból 224 háztartás volt, körülbelül 1000 lakossal. Luther tanainak követői jöttek Tolna, Veszprém, Zala, Vas és Somogy megyéből. Veres József lelkész, történetíró 1886-ban, a szájhagyományokra támaszkodva leírta, hogy 1755–56 táján a hatóság ismét el akarta foglalni a templomot. A felzúduló nép bevonult Isten házába, és a régi graduál 462. énekét zengte. Az ajtó előtt pedig harcias asszonyok álltak a foglalók elé, „s elszántan ellene szegültek a hatóságnak, sőt elűzték azt onnan haragos buzgal-
mukban.

Az elnyomás lassan enyhült, mert 1759-ben megengedte a megye, hogy a megrongálódott harangállvány helyett újat építhessenek azzal a kikötéssel, hogy a réginél különb, nagyobb ne legyen. Az 1760-as években már a harmadik iskolát építették. Horváth András lelkész felügyelte a tanítókat is: Dénes Sándort, Vitéz Mihályt, Csöre Jánost, Fábry Istvánt, Tomka Mihályt, Maróthy Andrást, Folkusházy (Lacsny) Lászlót, Antal Jánost, Pintér Józsefet.

Nyilvánvaló, hogy Horváth Andrásnak döntő szerepe volt abban, hogy 1763-ban a megye pártolólaj terjesztette fel a helytartótanácshoz Orosháza kérelmét, melyben új templom építését kéri. Mivel nem kaptak választ, a következő esztendőben megújították kérvényüket. Mint írták, az építéshez szükséges kő- és faanyag együtt van. Bizonyára létrehozták a templomot, mert 1768-ban a nagyváradi püspök bepanaszolta őket a megyénél, hogy azt engedély nélkül is felépítették.

Horváth András mindvégig magyar nyelven írta az anyakönyveket, 1744-től a keresztelési és a házassági anyakönyveket, melyek a mai napig megvannak. A halotti anyakönyv azonban csak 1771-től található meg az egyházközség levéltárában, az előző kötettről már 1844-ben sem tudtak. Pedig felbecsülhetetlen értékű lenne az első évtizedek elhunytjainak lajstroma. Például Horváth pap első felesége is meghalt, még a nevét sem tudjuk. Azt viszont igen, hogy 1767-ben Felpécsen házasságot kötött Czetter Gottfried lelkész özvegyével, Krnuch Máriaival. Két esztendőskorában így került Orosházára Czetter Sámuel, a későbbi rézmetsző, aki Orosháza első, nemzetközi mércével is mérhető művésze, így nem véletlenül írta rézkarcaira az „orosházi fi” jelzőt. Jó, ha tudjuk, hogy Czetter Bécsben a császári udvarban kezdte pályafutását, majd Szentpétervárra hívták meg Katalin cárnő calcográfusának, aztán Moszkvában

élt és lett jelentős alakja a sokszorosító grafika történetének.

1772-ben a földbirtokos bevezette az úrbért, a lakosság terhe jelentősen növekedett. Ennek ellenére a falu lélekszáma 3500 főre gyarapodott, 1773-ban már 432 házból 615 háztartás volt.

1775-ben engedélyt kértek a helytartótanáctól, hogy kőből tornyot építsenek. Végül 1777-ben elkészülhetett az eredetileg várostoronynak szánt tetszetős barokk torony, Orosháza jelképe.

1781. október 29-én bocsátotta ki II. József a türelmi rendeletet, ami szabad vallásgyakorlatot biztosított a protestánsoknak. Az evangélikusok is építhettek templomot, megnyílhattak előttük az állami hivatalok, megszűnt a katolikus püspökök ellenőrzése.

Mire a gyakorlatban is életbe lépett a rendelet, már 1782-t mutatott a naptár. Horváth András 67 éves volt, elfáradt, kimerült, betegeskedni kezdett. Az állandó készenlét és a hatalmas megterhelés felőrölte erejét, hisz' négy évtizedig minden szolgálatot egyedül végzett. A mindennapi prédikációkat, 7500 keresztelést, 1300 esküvőt és több ezer temetést. Az 1780-as évek elejére már 5000 főre növekedett a tiszta evangélikus vallású Orosháza lélekszáma. A felszabadult légkörben ismét gyűjteni kezdték a legfontosabbnak tartott álmukra: egy, a faluhoz méltó templomra. 1783-ban az öregedő Horváth pap mellé meghívták a 30 éves Szimonidesz Jánost, aki hatalmas lendülettel kezdett munkához. Horváth András 1784 februárjáig végezte szolgálatát, majd másfél esztendeig élt még nyugalomban. Boldogan figyelte az általa évtizedek óta a legszentebb célnak tartott templomépítés előkészületeit.

Most 225 éve, 1785. augusztus 18-án adta vissza lelkét Teremtő Urának, 70 esztendőskorában. Áldásos munkáját Szimonidesz János folytatta. Horváth papról 1937-ben utcát neveztek el, egyháztörténeti parkunkban 1995-ben az első emlékkövet ő kapta.

KOSZORÚS OSZKÁR

Evangélikus egyházi épületek

Központi iskola

A szív kapuján a város is befér! Mi, orosháziaiak, érdeklődve figyeljük, hogyan kapja vissza több mint száz év előtti arculatát az orosházi evangélikus gyülekezet tulajdonában lévő „Meszeskisköz” épületegyüttese.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal számára is fontos rekonstrukciós munkák során a legapróbb részletek helyreállítására is odafigyelnek. A városképi jelentőségű épülettömb ily módon a Török Péter, Ybl-díjas táj- és környezetépítész, címzetes egyetemi docens tervei alapján közeljövőben megvalósuló orosházi új téregyüttesnek is méltó részévé válik.

Az orosházi evangélikus gyülekezet életében a századforduló és az azt követő évek a tervezés és építkezés éveit voltak. Az alvégi lelkészlak (parókia) 1846 óta áll a helyén. Az egyház gazdasági bizottsága 1900 májusában – tekintettel arra, hogy az egyháznak a jövedelmek „szaporítására” nagy szüksége volt – az alvégi lelkészlakhoz tartozó kert Kossuth-térre néző oldalán egy bérbe adható ház építését javasolta.

A Kossuth-tér felőli építkezés 1901 tavaszán kezdődhetett. „A Rédey-féle tanítói lakás üzlethelyiséggé alakítottatott át, a déli oldalon 9 kisebb áruhely építettet, összesen 8.209 korona költséggel.”

Az orosházi evangélikus egyházat méltán nevezték iskolaépítő egyháznak, mivel az 1880-as évek derekán már 10 iskolája volt, ugyanannyi tanítóval. Az 1900. év fordulóján az egyháznak újabb – és az eddigieknél nagyobb – iskolája volt tervezés alatt. A június 24-ei képviselőtestületi ülés ugyanis elhatározta: a

Podsztrelen- és Rédey-féle iskola telkén négy iskolai tanterem építése céljából az alvégi lelkészi álláshoz tartozó földre 20-24 ezer korona költsön „felvehető” az egyházmegyei közgyűlés engedélyezését kéri. E kölcsönből alakították át bolt helyiségekké az említett iskolák is.

A két iskola telkének a „Kis utszára” nyíló részén emelendő „4 tantermű iskola” építésére, valamint a volt tanteremnek boltokká alakítására terv készült. Az iskola első tervének homlokzati rajzán az utcai bejárati ajtó felett az 1900-as évszám van feltüntetve. Talán ezért, talán más megtévesztő adatok alapján, sokunk számára úgy tűnt, hogy az iskolát ebben az évben el is kezdték építeni. Ezzel szemben a békési egyházmegye építési bizottságának ülésén – melyet 1904. február hó 16-án, Szarvason tartottak – a jegyzőkönyv adatai szerint még csak a második építési terv részleteinek tárgyalása volt napirenden.

Megállapítást nyert, hogy a Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Minisztérium által kiadott „Építkezési utasítások”-ban foglaltaknak az orosházi Süle Pál és fia által benyújtott terv felett meg a legjobban, de mivel a négy tantermes iskola tervezésénél kellő figyelmet kellett fordítani a fiúk és leányok elkülönítésére, az építési bizottság a tervben foglaltakon túl még további módosításokhoz és finomításokhoz ragaszkodott. Többek között: „a főbejáró, mint közös bejáró nem célszerű; ezen ugyan segíthetni némiképp oly módon, hogy a fiúk és leányok pár perc különbséggel eresztessenek ki...” [...] „Az udvar pedig hosszában ketté választassék.” [...] „A tervrajzon sze-

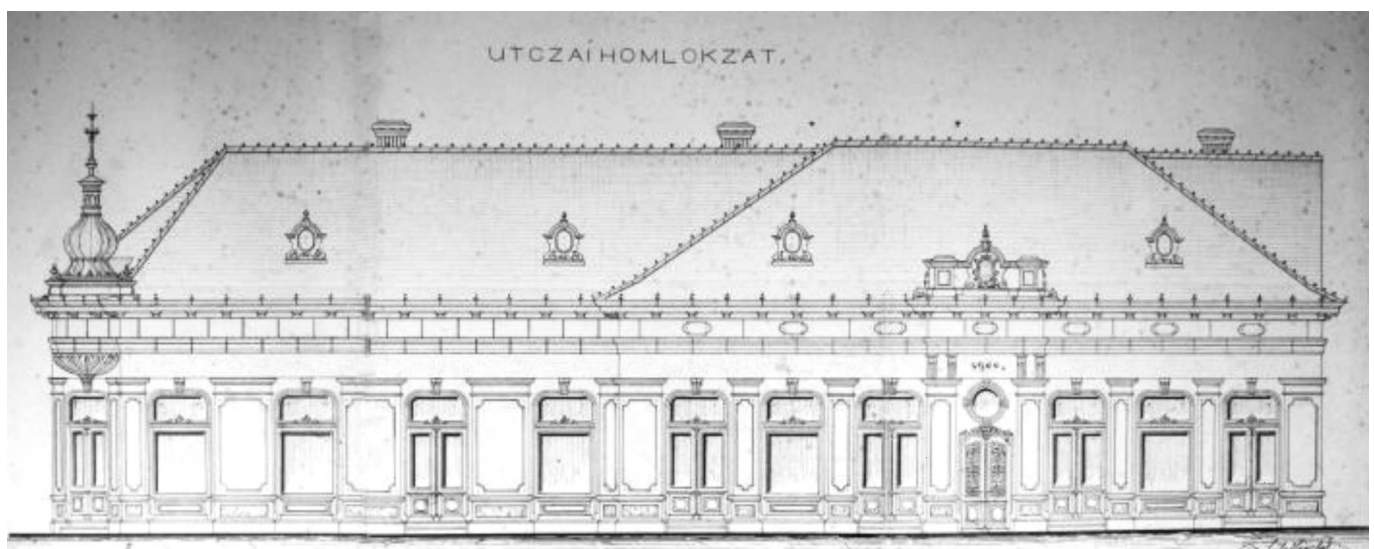
replő zártfolyosói ajtók úgy helyeztessenek el, hogy a fiúk és leányok találkozása a folyosón elkerültessek.” [...] „Az udvari északi tantermen 1 vagy 2 nyugati ablak kivételesen alkalmazható, de csak függönnyel. A tanítói szoba főbejárati fala irányában pedig inga ajtóval láttassék el.”

A homlokzatot és az 1,2 méter mélységű alapozást megfelelőnek találták. A költségelőirányzat is megfelelt a helyi viszonyoknak.

A 4 iskolai tanterem (8-12 évesek részére), 1 tanítói értekező szoba és egy könyvtári helyiséget magában foglaló téglapépület homlokzattal a kis utcára azon térségre épült, mely a magtár és egy melléképület között fekszik. A telek utcai frontja 33,5 méter. A tanteremek 70-90 leány vagy fiú és a tanítói pódium befogadására kellett, hogy alkalmasak legyenek. A tanulók részére készülő padok hosszának lehetőleg olyannak kellett lennie, hogy egy padban egymás mellett 4 tanuló könnyen, de szükség szerint 5 is elférjen.

Minden tanteremhez 3-3 udvari árnyékszéket tartoztak építeni, melyeket kerítéssel kétfelé kellett osztani, vagy külön helyen kellett felépíteni. Egy elzárható pedig a tanítók részére. A négy tantermes iskola két tantermében az 5. és 6. osztályos fiúk, a másik két tanteremben pedig az 5. és 6. osztályos leányok kaptak helyet.

A bemutatott tervvel kapcsolatban jóváhagyásra került, hogy az utcai homlokzat a tervben is szereplő szegedi sárga dísztéglával kerüljön kirakásra. Az ablakkeretekre és főpárkányra tervezett

szép díszítéseket – sajnálatos módon költségkímélés céljából – kihúzták. Azt viszont szükségesnek tartották, hogy az épület tetőzete cserépfedést kapjon.

Figyelemre méltó adat, hogy még soha nem volt oly nagy az építkezési kedv Orosházán, mint ebben az évben, mert nem kevesebb, mint 44 új épület volt megvalósítás alatt, s ezek közül 8-10 különösen említésre méltó.

1904-ben a központi új iskola felépítése 21 722 korona 82 fillérbe, a régi két tanteremnek boltokká alakítása pedig 4592 korona 77 fillérbe került.

Nem várt körülményként jött közbe 1905 januárjában, hogy az előnyös feltételek mellett felvenni szándékozott építési kölcsöntárgyalások félbeszakadtak. Így az építési bizottság javaslatára – kölcsön helyett – az egyház úgynevezett „Szegény alapjának” készpénzéből vettek igénybe (a megszbott kamat megfizetése mellett) annyit, amennyi szükségesnek mutatkozott.

E sorok írója jó érzéssel írhatja, hogy ennek a több mint száz éve épült volt iskolának maga is koptatta padjait az egyik utcai tanteremben, ahol még néhány évtizede is ötvennégy volt az osztálylétszám.

Mi, megannyi végzős garabonciások, szerettünk a Meszes-kisközi iskolába járni, már csak a neve miatt is, amely onnan ered, hogy ott a századfordulón kocsiról árulták a meszet. A kalandos sorsú „Útszát”, 1784-ben már községünk egyik határutcajaként említik. Majd Meszes-köz, Meszeskisköz, melyet 1926-ban, amikor is a községi képviselő-testület több utcaelnevezésről döntött, Székács József akarták elnevezni. Mivel a tervezett elnevezés ellen az evangélikus egyház méltánytalansági tiltakozást jelentett be, a Meszes-közt Mikszáth Kálmán utcára keresztelték.

A II. világháború utáni Orosházán a városrendezés egyik legfontosabb feladatáknak a főter korszerű kialakítását

szorgalmazta. Ezzel kapcsolatban a helyi lap 1947-es cikke a következőket írja: „a Kossuth szobortól É-ra eső és az ún. Meszeskisközi tömb régen megérett a lebontásra...”

Elsősorban az új gimnázium felépítésével (1951–1955) kapcsolatban az előtte levő Táncsics tér kialakítása jelentett sokat a városiasodás tekintetében, amelyre a „jellegtelen, ócska” házakból álló Meszeskisköz egyik tömbjének lebontása nyújtott lehetőséget. A megmaradt épület-együttes – az iskolát is magában foglaló keleti része – a maga fél oldalával valójában ma sem mondható sem köznek, sem utcának. A kettős utcanév-használat sem igazán jellemző ránk, bennszülött orosháziakra, mivel Mikszáth Kálmán utca helyett ma is Meszes-kisköznek írjuk és emlegetjük, ha szóba kerül.

VERASZTÓ ANTAL

Megújulás

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet, „a föld pedig kietlen és pusztá vala, és setétség vala a mélység színén, és az Isten lelke lebeg vala a vizek felett.”

Sokszor képzelem magam elé a képet, amit régies nyelvének szépséges hangzásával megejtő érzékletességgel vetít elénk a bibliafordító Károli Gáspár. Valami végtelen nyugalmat, időtlen békeséget és boldogságot sejtet, ami csend és zene egyszerre, és amiben jó lenne elmerülni, öröktől fogva, mindörökké.

Az Úr folytatta teremtő munkáját. Szavai nyomán megformálódott, életre kelt és benépesült a Föld. Szépség, virulás, lökötés, nyüzsgő élet ébredt a mélység helyén, betöltve a levegőt és a vizeket. „És látá Isten, hogy jó.” Mégsem találta teljesen: „Teremté tehát az embert saját képére... „Isten képére, férfiúvá és asszonnyá teremté őket.” [...] „és látá Isten, hogy minden, amit teremtett, ímé igen jó...”

Adott egy szép kert is az emberpárnak, ahol – minden jóban bővelkedve –, gondtalan örömben tölthette volna soha el nem múló életét. Az ember azonban nem fért a bőrébe, szóba állt a kísértővel. Inkább hallgatott rá, mint Teremtőjére. Az emberiség története innentől jó és gonosz keserves küzdelmének színtere, ahol számos többször a gonoszé a győzelem.

Káin gyilkossága után az Úr „megbánta, hogy teremtette az embert”, a földet özönvízzel árasztotta el, ám Noé és az ő háza népét mégis megmentette...

Jött Mózes, könyörgött népéért, s az Úr ismét megbocsátott.

Jöttek a próféták, mindhiába... Végül úgy látszott, hogy az ember végképp elfordult Istenétől, a bűn úgy megsokasodott, hogy azt már csak vér moshatta le.

Az irgalmas Isten ekkor egyszerűlt Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, annak örök élete legyen...

Új szövetség – új kegyelem, de az ember javíthatatlan. Háborúk, tömeggyilkosságok, elnyomás, leigázás, a „mamon” uralma, az önzés, egymás becsapása, a hazugság diadala jellemzi az utóbbi két évezredet.

Reformátorok, prédikátorok, ébredések, evangelizációk fel-felillantják egy tisztább, igazabb jövő reménységét, de az ígéretes várakozások rövid időre, s többnyire látszólag válnak valóra, győz a rossz!

A 21. században járunk. A technika vívmányai sok jót hozhatnának, könnyebb lehetne az élet. Mégis háborúk, gyilkosságok, merényletek hírért halljuk. Járványszerűen terjed a kábítószerek fogyasztása.

Ellentéték feszülnek országok, népcsoportok, sokszor családok és egyes emberek között, szakadék tátong a mérhetetlen gazdagságban élők és a nyomorogók és hajléktalanok sokasága között.

A pazarló módon használt energia elszennyezi a légkört, felborítja az ökológiai egyensúlyt. Elfogy a tiszta levegő, az iható víz, a termőföld. Kifogynak természeti kincseink, ellehetetlenül a földi élet. Elmondhatjuk, hogy az ember rövidesen elpusztítja környezetét és önmagát.

Az egyre gyakoribb elemi csapások figyelmeztetnek: ember, vigyázz, a vesztedbe rohansz!

Egy kiút van: felemelni földhöz ragadt tekintetünket Megváltónk keresztségére, ahonnan eddig is várhattuk, ezután is kérhetjük a szabadulást: Mi Atyánk! Szent Fiadért kérünk, légy irgalmas hozzánk, bocsásd meg vétkeinket és adj nekünk megtisztult, megújult életet!

FÜRST ENIKÓ

Tanítványként tanítani

Egyházi iskolánk történetében a kezdetektől célkitűzés és törekvés a címben megfogalmazott Krisztus-követség. Pedagógusi pályám ars poeticájaként is felvállalható hitvallás.

Nyugdíjba vonulásom kapcsán számos alkalom volt arra, hogy összegezzem az egyházi iskolai szolgálat áldásait, és megfogalmazzam reményeimet a jövővel kapcsolatban. Nehéz, olykor szívet melegengető, olykor szívfájdító feladat. Volt, amikor mindezt nyilvánosság előtt kellett megtenni, összeszoruló torokkal, lehetőleg mosolyogva, és gyakran egyedül, imára kulcsolt kézzel, a „belső szobámban”. Most újabb nehéz feladat előtt állok. Iskolai évkönyvünk újabb számába szeretnék gondolatokat írni éppen akkor, amikor elkezdődött egy új tanév. Tanévkezdés nélkül az evangélikus iskolában... Ilyen nem volt még sem az iskola legújabb kori történetében, sem az én életemben. Mi tagadás, hiányzik a gyermekzsivaj, a kicsik ölelése, a nagyobbak tartózkodó mosolya, a kollégák felém sugárzó szeretete, a szülők megtisztelő bizalma – egyszóval minden, ami *iskola*. Mégis, mindez, ami most számomra oly fontos, és minden gondolatomat kitöltő életélmény, Isten országában jelentéktelen kis epizód. Mert nem az a lényeg, hogy én hol vagyok, hanem az, hogy hitem szerint Jézus Krisztus ott van a mi iskolánkban. Ott van és munkálkodik, gondoskodik mindenkiről – kicsikről és nagyokról. Neki köszönhetjük az eddig eltelt időszakot, és az Ő kezében van iskolánk jövője. Nekünk pedig – bárhol vagyunk és bármely korosztályba tartozunk – nincs más feladatunk, mint tanítványként élni, tanítani, tanulni.

Visszagondolva az iskola történetének legkiemelkedőbb eseményeire, csak a teljesség igénye nélkül vállalható fel ez a feladat, hiszen annyi minden történt és annyi mindenről írtunk, szoltunk már.

Az emlékezéshez bevezetesként – képi megjelenítés híján – az olvasó képzeletére vagyunk utalva. Sokszor elgondolkoztam rajta – megcsodálva az iskola sportpályája mögötti terebélyes és éltes fát –, hogy vajon mit „láttak”, mi mindennek voltak tanúi? Az egykori Evangélikus Gimnázium alapítását bizonyára végignézték. Az akkori igen élénk sportélet: a küzdelmek, versenyek ott zajlottak a jelenlétükben. Azt már magam is tanúsíthatom, hogy az államosítás utáni általános iskola működése alatt is ott álltak ezek a fák hűségesen és rendületlenül, őrizve a múltat és várva a jövőt. Iskolás-

ként én is hűsöltem lombjaik alatt, akkor még nem sejtve, hogy az iskolából kiüldözött hitélet újra visszatérhet, és hogy ennek a csodának én is részese lehetek.

Tehát a fák... Mintegy szimbólumként állnak előttem. Iskolánk életét jelképezik. Számunkra láthatatlan gyökereikkel kapaszkodnak a talajban – ez az örökségünk, a múlt. Sok minden beletartozik ebbe: a Zombárol – hitvalló őseink által – idehozott és átörökített evangélikus hitünk, az orosházi evangélikus népiskolák követendő példái, az önfeláldozó és elkötelezett, gimnáziumot alapító, majd azt színvonalasan működtető tanárok és lelkesek emléke, az iskolákat megtartó hagyományok, és nem utolsósorban bibliai örökségünk: Jézus Krisztus evangéliuma. Ez hát a gyökérzet, az iskola fáját életető és fenntartó erő. A lombkorona az iskola jelene. Egyre szebb, egyre erőteljesebb, életerőt sugároz és folyton gyarapszik. Időnként letörlik róla egy elszáradt gallyacska, lehull a megsárgult levél, de csak azért, hogy helyet adjon az újabb hajtásoknak, a frissen nőtt ágaknak, leveleknek. Így van ez az iskolánk életében, történetében. Diákok, nevelők köszönnek el évről évre, helyet adva az újonnan érkezőknek; nevelési eljárások, új tanítási módszerek kerülnek kipróbálásra; új eszközökkel, új berendezésekkel gazdagodik az iskola; megújul, bővül az épület. Ne felejtjük el, hogy mindez csak úgy lehetséges, ha az a bizonyos gyökérzet jól megkapaszkodott a talajban. Ezért hát jusson eszünkbe és adjunk hálát mindazért, ami emberi szemnek láthatatlan: a ránk hagyott örökségért!

A felejtés ellen most múltidézés következik, csak igen röviden és csak néhány eseményre korlátozva. Történeti múltunk kezdetére emlékezve elmondhatjuk, hogy városunk és iskolánk története közös gyökerekből indult. Ezt bizonyára sok település elmondhatja magáról, de azt már nem, hogy a városalapítás főszereplője, főhőse egy tanító volt. Ez nem csak büszkeséggel tölthet el bennünket, hanem kötelezi is az utókort; elsősorban azokat, akik pedagógusként vagy tanulóként az iskolai élet részesei.

Mi történhetett ezelőtt évszázadokkal, azaz pontosan 1743 őszén? A Dunántúl lankás, dombokkal övezett kis településén egy hitében üldözött, sokat szenvedett kis csapat – mintegy 30 család – úgy döntött, hogy új otthont keres magának, ahol hitét szabadon gyakorolhatja. Dénes Sándor tanító vezetésével indultak el az ismeretlenbe. Eddig a történelmi tény-

ként ránk maradt információ. Képzeljünk magunk elé vándorlásukat! Ökrök által vontatott szekéren viszik a személyes holmit és a kis harangot, ami a hitüket jelképezi. A szekér után ballagnak az emberek fáradtan, megtörten, a jövő bizonytalanságában. Csendesen énekelnek: „*Ne csüggedj el, kicsiny sereg, Szívedet ne rémítse meg sok ádáz ellenséged... Bízzál, ügyed az Istené, Ne félj, hogy porba ejtené drágán megváltott népét!*” [EÉ 260] Élünkön halad a tanító úr, aki Isten igéjével biztat, szervezi a vándorlást, elrendezi az ügyes-bajos dolgokat. Az emberek megbíznak benne, tekintélye van. Megfelelő tudása, bölcsessége és hite van ahhoz, hogy elfogadják vezetését. Cserébe tiszteletet és megbecsülést kap.

Később, amikor a letelepedés évében (1744) elindította a gyermekek tanítását, az írás, olvasás, számolás mellett nagy hangsúlyt fektetett a vallásos nevelésre. Elmondhatjuk, hogy Orosháza első tanítója valóban Krisztus tanítványaként tanított.

Az első emlékek után haladjunk mérőföldes léptekkel. A település életével együtt fejlődött az iskolarendszer. Gyarapodtak és számukban is növekedtek az evangélikus népiskolák, elkezdte működését az Evangélikus Gimnázium. Az iskolák tanítói, a gimnázium tanárai szakmai és nevelőmunkájukkal nagy elismerést vívtak ki maguknak. Nem egy közülük országosan elismert pedagógus volt. Az iskolák államosításával városunkban is megszűnt az egyházi oktatás. A kényeszerű szünet után 1992-ben újra elindulhatott Orosházán a keresztyén oktatás. Ez már iskolánk legújabb kori története, melyről az előző évkönyvekben rendszeresen és kronológiai sorrendben beszámoltunk. A múlt emlékeinek lezárásaként álljon itt az utolsó két év néhány legfontosabb, legkiemelkedőbb eseménye.

Régi álmunk vált valóra akkor, amikor megvásároltuk a kisbuszt, mely azóta is hűségesen szolgálja iskolánk felnőtt és gyermekközösségét. Az iskola vagyonának gyarapodása mellett az is fontos szempont, hogy a tanulók és kollégák – versenyekre, továbbképzésekre, tapasztalatcserére – utaztatása ily módon egyszerűsödött és takarékosabb lett. Elmondhatatlan öröm volt látni, amikor elkészült a felírás a busz oldalára, így amerre jár – város- és országszerte, sőt határainkon kívül –, hirdeti, hogy Orosházán van egy evangélikus iskola, melynek emblémájában ott a lutheri idézet: *Sola Fide* (Egyedül a hit).

☞ Szellemi és lelki gyarapodás is történt iskolánk újabb történései között: városunk híres szülöttének, Székács Józsefnek emlékévében, 2009-ben intézményünk felvette Székács József nevét. Ez nemcsak egy egyszerű névfelvétel volt, hanem – így utólag egyre inkább látjuk –, hogy Isten akarata szerint való, Neki tetsző cselekedet. Székács az „ország papja”-ként számon tartott tudós lelkipásztor, nemzetünk nagyjai közt elismert püspök az egyház keretein túl is szolgálta nemzeti felemelkedésünk ügyét. Erkölcsei, szellemi hagyatéka kötelez bennünket – különösen azt az intézményt, mely nevét viseli. Iskolánk közössége igyekezett minél jobban megismerni névadója példaértékű életét, munkásságát, életfilozófiáját, rendíthetetlen hitét. Magunkénak érezzük és gyakran idézzük azt a jelmondatot, mely méltán jelképezi a székácsi életutat, ugyanakkor iskolánk törekvéseit és célkitűzéseit is felvállalható módon összegzi: „Igazságot szólni szeretetben”. Valljuk és hisszük, hogy a felidézett esemény nem csupán egyszerű névadás volt iskolánk történetében, hanem kereszttelő, mely azt jelenti számunkra, hogy a név mellé Isten áldását és megtartó gondoskodását is megkaptuk, és megkapjuk ezután is.

Tanévkezdésre felépült az iskola új szárnya, és valóságosan előttünk áll az az épület, melynek tervrajzai több mint öt évig a fiókban heverték, mivel hiába vártunk anyagi segítségre, pályázati lehetőségre. Ez idő alatt végképp kinőttük az iskolát, és összegyűjtöttük az építkezéshez szükséges pénzt. Ez az építkezés számomra nem egyszerű iskolabővítés, hanem Isten újabb bizonyítéka arra, hogy Tőle biztosan megkaphatjuk a segítséget szükség idején. Azt mondja nekünk: Elég néked az én kegyelmem – s Isten igéjének igazsága ezúttal is bebizonyosodott. A felépült új épületről elmondhatjuk, hogy a korszerű oktatás minden igényét kielégíti, ugyanakkor kényelmes-

bé, lakhatóbbá vált az eredeti iskolaépület, ott is bővül a hely, megszűnik a zsúfoltság. Az új épület harmonikusan illeszkedik a régi stílusához, és van egy fontos üzenete. Homlokzatán üvegtáglából kirakott kereszt hirdeti, hogy lakói Jézus Krisztus tanítványai.

Az elmúlt két tanév lelki épülés szempontjából is meghatározó időszak volt iskolánk történetében. Hivatalosan kiküldött, majd beiktatott iskolalelkész segítette a keresztyén nevelés ügyét. Kopf András jó pásztora volt iskolai közösségünknek. Csodáltuk azt az Istentől kapott talentumát, mellyel minden korosztályt meg tudott szólítani. Lelki gondozásban, igehirdetésben, közösségi alkalmak szervezésében egyaránt számítani lehetett rá. Készségesen, szívesen és sokat dolgozott kicsik és nagyok között, valamint a felnőtt közösségekben azért, hogy Jézus Krisztus üzenetét minél többekhez eljuttassa. Szolgálati ideje alatt lelki épülés és ébredés volt a közösségekben – példa erre egy-egy emlékezetes passió előadás, felnőtt- vagy tanulói csendesnap. Azon munkálkodott, hogy egyre többen álljunk Jézus tanítványainak sorába. Sajnáljuk távozását, és kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje új szolgálati helyén. A helyére álló új iskolalelkészünket, Ribárszki Ákost is áldáskívánással, szeretettel fogadjuk.

A múlt felidézéseként ennyit szándékoztam felsorakoztatni a történekekből. Tudni kell, hogy az nyilvánvalóan szubjektív, ki mit tart fontosnak az átélt élmények, a birtokában lévő információk közül, én igyekeztem Jézus tanítványaként válogatni. Hátra van még befejezésként néhány gondolat a jövővel kapcsolatban.

Tanítványként tanítani. Ez az egyházi iskolában tanító keresztyén pedagógus küldetése. Nem tudok ennél sem többet, sem kevesebbet elképzelni a jövőre nézve. Az pedig, aki Jézus tanítványaként tanít, nem tehet mást, mint hogy Jézushoz

vezeti a rábízottakat, hogy ők is tanítványokká váljanak. A cél tehát az, hogy tanítványként éljünk, tanítsunk, tanuljunk minél többen. Ez az a misszió, melyet minden egyházi iskolának fel kell vállalnia. Felmerülhet a kérdés, hogy nehéz-e tanítványként élni? Első reakcióként akár meg is ijedhetnénk azt érezve, hogy méltatlanok vagyunk hozzá. Gondoljunk az első tanítványokra! Korántsem voltak büntelenek, sőt számtalanszor elbuktak, megfutamodtak, tagadtak, hitetlenkedtek, de Jézus mégis végtelenül szerette őket, bízott bennük, szolgálatra hívta el őket. Gyarló voltuk ellenére miért sikerült a küldetés? Azért, mert szerettük az Urat, és végső soron sohasem hagyták el, kitarítottak mellette hűségesen – mindezt nem saját erejüknek köszönheték, hanem – mint tudjuk – a Szentlélekének. Abban tehát biztosak lehetünk: ha Jézus tanítványaként élünk, Ő megsegít és támogat a szolgálatban.

Ettől a tanévtől új időszak kezdődik iskolánk életében. Fehér Borbála személyében új vezető került az intézmény élére. Nem ismeretlen az iskola közösségében, sőt igazgatóhelyettesként a vezetői szolgálatot is megpróbálta már. Mégis, bizonyára másképpen fog irányítani, mint az eddig megszokott, s ez így van jól: új időszak, új stílus, új megoldások. Az állandóság biztosítéka maga az Úr Jézus, akinek áldása kísérje az igazgató aszszony szolgálatát!

Az iskola közösségének azt kívánom, hogy őrizze az intézményt tartó gyökereket, a múlt szép hagyományait, a hitünkből fakadó örökséget, és ápolja a lombkoronát – mely a jelent jelképezi – úgy, hogy az új hajtásokat megbecsülve arra is vigyázzon, hogy azok el ne vaduljanak, rossz irányba ne növekedjenek. Ehhez adjon Isten erőt, bölcsességet és sok-sok szeretetet!

JANTOS ISTVÁNNÉ
ny. igazgató

Megtiszteltetés vagy felelősség

Azt hiszem, nem tévedek, amikor azt gondolom, hogy mindenki megtisztelve érzi magát, ha gyülekezetének vezetőitől felkérést kap presbiteri tisztség betöltésére. Valóban megtisztelőnek tartom magam is, ugyanakkor tudnunk kell, hogy vállalása komoly felelősséggel, elkötelezettséggel jár, és sokkal inkább nevezhetnénk szolgálatnak.

Az utóbbi időben egyre többet foglalkoztat, önvizsgálatra készítet, és őszinte büntudatot ébreszt bennem, mennyi mulasztás terhel, milyen kevéssé vagyok méltó a presbiteriségre. Presbiternek lenni valójában példamutatást, „elől járást” jelent. Ezt a feladatot a presbiteriumnak erős testvéri egységben, közösen kellene teljesíteni, ami természetesen csak úgy lehetséges, ha minden tagja felelősséggel tölti be vállalt tisztségét. Esendő, gyarló emberként mindannyian hibázunk, mulasz-

tunk, ki többet, ki kevesebbet. Az azonban kiemelkedően fontos, hogy legalább a gyülekezeti alkalmon rendszeresen jelen legyünk. A közös igehallgatás, a közös imádság, a közösség összetartó ereje az, ami építi, erősíti a hívek egységét. Így tölthetjük be jobban, odaadóbban Istentől ránk rótt feladatunkat. Megromlott, eldurvult, testi és lelki értelemben egyaránt elszennyeződött világban élünk. Világító fátylaként kellene biznyságot tennünk hitünkről, megmutatni, hogy lehet másként is élni, tanítványokként a jóra törekedni, szeretetet, békeséget árasztani magunk körül. Isten segítsen minket abban, hogy ne méltatlan szolgáló legyünk, hanem ügyét méltó módon képviseljük, az Ő dicsőségére. Testvéreink javára.

FÜRST ENIKŐ

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Tanévkezdés öt lelki tantárggyal

Augusztus utolsó vasárnapján négy fontos eseményt ünnepeltek az orosházi evangélikusok, melynek középontjában a hálaadás volt: hálaadás évekért, emberekért és egy új épületért.

A tanévnyitó istentiszteleten Gáncs Péter püspök hirdette Isten ígését. Jelen volt a város polgármestere, valamint a térség parlamenti képviselője is.

Hála szava szállt az ég felé

A diákokkal, pedagógusokkal és szülőkkel telt templomban a jelenlevők először hálát adtak azért, hogy a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium 15. tanévét kezdte el.

Gáncs Péter püspök – a Jelenések könyve 3. fejezetének első három verse

alapján tartott igehirdetésében – hangsúlyozta, hogy ma öt tantárgyat kínál a diákoknak az Úristen: felébredést a nyári pihenésből, egymás megerősítésének áldott szolgálatát, megemlékezést az eddigi ajándékokról, mindazon dolgok megtartását, amit az igéből már megtanultak,

és a legfontosabb „tantárgyat”: a megtérést.

Hála a személyekért

Ezzel a most kezdődő tanévvel egy hosszú korszak zárult le az intézmény életében, hiszen 18 évnyi intézményvezetői szolgálat után nyugdíjba vonult Jantos Istvánné igazgató, akinek helyét Fehér Borbála vette át. Az új vezető előtt nem idegen a rábízott közösség, hiszen 17

Az iskolalelkész személye is változott a nyáron. Augusztusban az eddigi iskolalelkész, Kopf András elkészítte az iskolától, helyét Ribárszki Ákos vette át. Ő az elmúlt esztendőben hatodévesként volt jelen a gyülekezet életében, s most – immár felszentelt lelkészként – folytatja a szolgálatát Orosházán. Az oltárnál egykori mentora, Deák László igazgatólelkész kérte Isten áldását Ákos életére és szolgálatára.

éve tanít az iskolában, és megválasztásáig több mint egy évtizedet igazgató-helyettesként is dolgozott az intézményben.

A tanévnyitó istentiszteleten, Ribár János esperes úr szolgálatával és áldásával, az új vezető, Fehér Borbála hivatalosan is letette az igazgatói esküt. Mellette pedagógusi esküt tett Tóth Linda tanító is.

Új pedagógusok is tanítani kezdenek az iskolában: Földesiné Erős Klára, Juhász né Stréling Judit, Kaczkó Rita tanítók és Horváth Tamás rendszergazda, akik szintén Isten áldásával kezdték el a tanévet.

Új épületszárny

A templomi istentisztelet után a gyülekezet tagjai ehhez az új iskolai épülethez sétáltak át, ahol Gáncs Péter püspök felszentelte az iskolaszárnyat, Isten áldását kérve minden ott tanuló diákra és ott oktató pedagógusra.

A beruházásra a megnövekedett gyermeklétszám miatt volt szükség, valamint amiatt, hogy az igényes idegennyelvi oktatáshoz szükséges infrastruktúrát biztosítsák.

A háromemeletes új épület földszintjén a legmodernebb igényeket is kielégítő informatikai terem, a 2. emeleten pedig két nyelvi labor található. A két szint között helyezkednek el az új vezetői és gazdasági irodák. Az új épület stílusa szépen illeszkedik az eddigi iskolához, s külön érdekessége, hogy a régi és az új részt egy függőfolyosó köti össze egymással – a legkisebbek nagy öröme, akik számára különösen nagy élményt jelent itt sétálni.

A technikai háttér adott az új tanév elkezdéséhez, de most jön a nehezebb fel-

adat: úgy nevelni és úgy vezetni a gyermekeket, hogy a tananyagok mellett az öt lelki tantárgyat is megtanulják!

Forrás: OrosCafé
Deák László igazgatólelkész
beszámolója alapján

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Boldog új tanévet kívánok!

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája.” [Szent-Györgyi Albert]

Az idézett gondolat igazsága figyelmeztet mindenkit, aki országunk, nemzetünk sorsáért, jövőjéért aggódik, hogy itt az idő, tovább nem várhatunk. A megmaradásunk a tét!

Az új kormány új értékalapra kívánja helyezni az oktatásügyet, olyan szabályokat kíván rögzíteni, amelyek helyükre teszik azokat az értékeket, melyeket az elmúlt nyolc év kormányzása megbontott.

„A kormány arra vállalkozott, hogy rendet és biztonságot teremtsen az oktatási rendszer egészében. Szakít az idegen minták kritikátlan követésével, és helyettük a legnemesebb neveléstörténeti hagyományaink erejére támaszkodva, azokat a mai kor követelményeihez igazítva építi tovább és újra a magyar iskolarendszert.” – mondta Hoffmann Rózsa az I. Nemzeti Tanévnyitón, Hódmezővásárhelyen. Az államtitkár ígéretet tett arra: a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban mindent megtesznek annak érdekében, hogy még ebben a kormányzati ciklusban teljesítsék a közoktatással kapcsolatos vállalásaikat, vagy legalábbis minden területen elindítsák azokat. Mi várható?

– A készülő új törvény egyensúlyt terem majd a diákok, a pedagógusok és a szülők jogai és kötelességei között.

– A megújuló Nemzeti Alapítvány kiemelésül a tanítás-tanulás közös és kötelező tartalmi elemeivel, a nemzeti és egyetemes műveltség minden magyar gyermek számára biztosított átadásának garanciális feltételével. Az új tantervben a korábbinál hangsúlyosabb szerepet kap a mindennapos testmozgás, az egészségnevelés, a művészeti nevelés és a természettudományok, valamint a 21. században történő boldoguláshoz szükséges tudáselemek.

– A minisztérium szakítani kíván a minőségellenes normatív finanszírozással, s amint lehet, át kíván térni a pedagógusok fizetésének és járulékaiknak központi, költségvetési folyósítására. Kidolgoznak egy, a tanárok biztonságát, életpályájuk növekedését garantáló életpályamodellt.

– A kormány megszünteti az egyházi intézmények hátrányos megkülönböztetését a finanszírozásban és a pályázati rendszerben, s lépéseket tesz a pedagógusképzés, valamint a továbbképzési rendszer megújításáért.

Az oktatás azért is stratégiai fontosságú ágazattá kell, hogy váljon – amit nem az elvonás, a bezárás, a leépítés jellemez –, mert a szegénység leghatékonyabb elenszere, amely tartósan és fenntarthatóbban képes felszámolni a bármely közösséget sújtó nélkülözést, mint bármely szociálpolitika.

Család és iskola

Iskolánknak a Biblia meghatározó eleme. A Biblia szerint a keresztyén oktatás három fő intézménye: a család, a gyülekezet és az iskola. Isten feladatokat bízott e három résztvevőre.

A szülők a nevelés eredményességéért első helyen viselik a felelősséget. Az intézményünk kiemelt partnereiként véleményező és javaslattevő szerepben kapcsolódnak be iskolánk tevékenységébe. A szülői háznak fokozottabb érdeklődést kell mutatnia a napi iskolai munka

irányában; szeretnénk, ha nem korlátozódna pusztán az érdemjegyekre az érdeklődésük. Sajnos a mai szülők generációja az elmúlt évtizedek ateista nevelésének következtében keveset tud a keresztyén hitről, az egyházakról. Ugyanakkor megvan bennük a vágy, hogy közelebb kerüljenek Istenhez, többet tudjanak meg róla. Örömmel tapasztaljuk, hogy egyre többen elfogadják és igénylik a keresztyén nevelést, s szeretnék megérteni, milyen értékek mentén neveljük gyermekeiket. Ehhez kívánunk segítséget adni az ideai tanévben, hiszen a szülők közösségének lelki formálása is a mi nevelői feladatunk, misszióink. Tervezzük idén a szülők klubjának megszervezését. Beszélgetésekre gondolok, amiknek témája:

– Hogyan szeressem okosan a gyermekemet?;

– Nevelési tanácsadás kis és nagy gyermekek szüleinek;

– Az együttélés örömei nehézségei;
– Ünnepek és hétköznapok;
– Segítség, kamasz lett a gyermekem!;

– Az akaratos gyermek;
– Fegyelmezz, megéri!;
– A válás és a gyermek;
– Felvilágosítás, szexuális nevelés;
– „Miért szép?” (zene, képzőművészet, irodalom);

– Nemet mondani;
– Titkos társaink a nevelésben;
– Mi a szülők szerepe, és az hogyan változik gyermekük növekedésével?;
– Hogyan segíthetik a szülők a keresztyén iskolát, hogy munkájuk még eredményesebb lehessen?

A beszélgetések vezetői pedagógusok, lelkesek, nevelési szakemberek és pszichológusok, esetleg ismert személyiségek lehetnek.

Emellett a megszokott alkalmakat kínáljuk találkozásra:

– nyílt napok,
– fogadóórák,
– szülői értekezletek,
– családi napok,
– gyülekezeti alkalmak.

A keresztyén nevelő

Evangelikus iskolánkban a 15. tanév kezdődött el. Ezt megelőzően keresztyén szellemben folyt az oktatás és nevelés 1992 óta az egyházi tagozatos osztályokban.

A keresztyén pedagógus ismeri a krisztusi pedagógia módszereit:

– Különbséget tud tenni „bűnös” és „bűn” között: „menj, de többé ne vétkezz”. Minden kitaláltottnak esélyt ad az újrakezdésre.

– Tiszteletben tartja hallgatósága gondolkodását: példázatokot, jelképeket használ. Nem elkápráztatni akarja őket, hanem megmozdítani: „menj, és tégy hasonlóképpen!”.

– Megértő a gyengék iránt. Gondoskodik róluk (kenyérszaporítások, gyógyítások, vigasztalások): minden körülmények között azokért van, akikhez szól.

– Nem pillanatnyi társadalmi elvárás alapján cselekszik, hanem Jézus Krisztus személyére tekint, aki azért jött, hogy „életünk bőségben legyen”.

– Nem magához akarja kötni a növekedéket, hanem Jézus Krisztushoz vezetni. ☞

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

– Tudása legjavát adva készül fel a tanítási órákra, de felelősségének érzi az órákon kívül is, hogy formálja diákjai személyiségét. A nevelésben szívügyének tekint, hogy a tanulókat a helyes útra terelje.

Ezek azok az alapelvek, amelyek meghatározzák az intézményünkben folyó nevelést és oktatást. Mi, pedagógusok mindannyian törekszünk a legjobban a legjobbat nyújtani. A pedagógus személye semmivel sem pótolható. Nem tanítunk mást, mint az önkormányzati iskolákban, de mindenképpen másként tanítunk. Nem a tudásanyag mennyiségében van a különbség, hanem az ismeretanyag közvetítésének minőségében, szellemiségében. Tudom, hogy ez egy ideális kép, de mindig a legnagyobb ideált kell megfogalmaznunk ahhoz, hogy azt célnak elfogadva a megközelítéséért küzdhesünk.

A tanév igéje

„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel” – mondja a seregek URa.” [Zakariás 4,6] Az év igéje határozza meg a tanév lelki irányát.

Különböző korosztályhoz tartozó gyermekekkel, diákokkal foglalkozunk. Minden korosztályra jellemző életkori sajátosságok ismerete könnyíti vagy nehezíti a munkánkat. A nevelésben legközelebb partnereink, a szülők sem mindig viselkednek partnerként. És legyünk őszinték: mi magunk sem vagyunk földre szállt angyalok. Sértő szándék nélkül, a megbántást kerülve mondom ezt, mert a névadáskor választott székcácsi bölcsesség erre tanít: Igazságot szólni szeretetben.

„Nem hatalommal és nem erőszakkal,

hanem az én lelkemmel” – szól a tanév igéje. Vajon van-e kedvünk legalább elgondolkodni ezen, hogy kicsoda ereje is van a szelíd szeretetnek? Mert a megváltást nem az erőszak és nem a hadseregek hozzák az embervilágba, hanem az a Krisztus, aki igaz és szabadító, szegény és számárháton ülő.

Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az Ő lelkével! Ne félj! Ez nem azt jelenti, hogy feladjuk a szabályainkat, engedünk szigorú elvárásainkból, a köztársaságokon, hogy nem kell követelni, hogy nem baj, ha nem tanulnak, nem végzik el a feladataikat. Nem veszi ki senki a kezdeből az eszközt, amivel az eredmény javulását elérheted. Ellenkezőleg! Olyat kaphatsz, ami Isten igazi társává emel a nevelésben. Jézus azt kéri az őt szeretőkötől, tanítványaitól, követőitől, a benne hívőktől: „tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű.” Ezt a lelkületet csak Jézustól lehet megtanulni, aki nem érdekből, nem önérvényesítésből, hanem irántunk érzett, odaadó szeretetből alázta meg magát Isten és ember előtt. Milyen csodálatosan mondja Pál a filippiekhez írt levélben: „Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt: mert ő Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett [...] megalázta magát, és engedelmessé lett [...] a kereszthalálig.” [2,5-8]

Életünk és szolgálatunk kulcsszava az alázat, a kegyelmes Istent ismerő ember természetes lelkiállapota. Annak a hívő embernek a szívében van, aki napi, élő kapcsolatban van a tanítványok lábát megmosó, a bűnös emberért gyalázatot

vállaló Jézussal. A szeretetben szolgáló élethez kell – a közöny, a dac, a büszkeség, az önérzet, a hiúság, az irigység, a becsvágy helyett – a krisztusi szeretet, lelkületet. Jézus, miután megmosta tanítványai lábát, azt kérdezte: „Értitek, hogy mit tettem veletek? [...] Példát adtam nektek, hogy amit én tettem veletek, ti is úgy tegyetek; mert nem nagyobb a szolga az uránál, sem a küldött annál, aki elküldte.” Az Ő lelkével azt jelenti szeretettel, türelemmel, alázattal.

Híd leszel, hogy a rád bízottakat átsegítsd a túlsó partra, átsegítsd a nehézségeken. Lépcső leszel, hogy téged (tudásodat, bölcsességedet, tapasztalataidat, emberismeretedet, megbízhatóságodat, tapintatodat) használva általad jussanak magasabbra, egyre közelebb Hozzá!

Valahogyan mindenki hozzá fog járulni a maga életével az intézményéhez ebben a tanévben is. Aki szeretetlenséggel, keménységgel, daccal, öndicsérettel, önérzettel, pártoskodással, az a leépüléshez járul hozzá, és arról tesz bizonyosságot, hogy még mindig nem értette meg, hogy mit tett vele, és mit tett érte az Úr Jézus.

Akik viszont megtanulják a Krisztusi alázatot, azok az emberek között a szeretetközösség épülését szolgálják, és bizonyosságot tesznek arról, hogy megértették, hogy mit tett értük Krisztus. Nekik ezt mondja Jézus: „Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha így cselekszetek.” Ezzel a Krisztusi lelkülettel, és engedelmisséggel kívánok az egész intézménynek – óvodának, iskolának –, gyermek- és felnőtt közösségeinknek boldog új tanévet!

FEHÉR BORBÁLA
igazgató

Diákjaink írták

Gyülekezeti sporttábor

Örömmel vettük ennek a tábornak a létrejöttét. Azért is, mert a nyár folyamán sok gyerek lézeng felügyelet nélkül az utcán, vagy tölti idejének tetemes részét a számítógép előtt, és azért is, mert – sporttábor lévén – a testmozgás fontosságára figyelmeztetett bennünket.

Számos sportágat kipróbálhattunk ezekben a napokban: rögbi, röplabda, futball, tollas, curling, birkózás vagy éppen a csocsó.

A tábor hatalmas lehetőség volt az ismerkedésre, baráti kapcsolatok kialakítására – és lelki tartalma miatt is. Minden-

nap áhítattal indultunk, amelyet Gabi néni és Józsi bácsi tettek színesebbé, és ahol azt is megtudhattuk, milyen testmozgási lehetőségei voltak a Biblia korában élt embereknek.

Délelőtt és ebéd után is mozogtunk, hangulatos meccset játszottunk (pl. a Tánacsics Gimnázium műfüves pályáján).

Közösségteremtő élmény volt utolsó este a Magyarország–Bosznia futballmérkőzés megtekintése, illetve a közös pörköltfőzés és tábortűz, sok beszélgetéssel, jó hangulatban.

Mindannyiunknak nagyon tetszett ez a táborlehetőség. Nem volt probléma az

akár 5-10 évnyi korkülönbség sem. Jó társaság alakult ki, az ismeretségekből további barátságok szövődtek, amelyek talán fenn is maradnak. Ha lesz lehetőség, jövőre is szívesen csatlakozunk!

NAGY TAMÁS 12/4
SZABÓ TAMÁS 9/6

Lotz János Nyári Diákegyetem Bonyhád, 2010. augusztus 2-8.

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium idén másodjára rendezte meg a Lotz János Nyári

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ Diákegyetemet, melyen iskolánkból 2 diáktársammal, Betlehem Orsolyával és Oláh Tiborral vettem részt. A rendezvény célja, hogy az iskola egykori diákja, Lotz János világhírű nyelvész szellemi hagyatékát megismerjék a látogatók, másrészt megismerkedjenek a retorikával, újságírással, riporterséggel, szerkesztéssel.

A tábor igen színvonalas volt, neves hazai és külföldi egyetemi tanárokkal találkozhattunk. A nyelvészet, média, retorika mellett idén a kreatív írás és a japán kultúra megismerése is lehetőség volt. Társaim és én az utóbbival akartunk jobban megismerkedni. Délelőttönként közös előadáson vettünk részt, délután a műhelymunkák vették át a vezető szerepet. Mindennap más és más újdonságokat fedeztünk fel, pl. haikukat írtunk, japán teaceremóniát láthattunk, kandzsi írást tanultunk, bonszai fákat néztünk. Sokat tanultunk – persze játékos formában –, ám e mellett a teljes kikapcsolódásra is jutott idő. Ellátogattunk Pécsre, Európa kulturális fővárosába is, ahol éppen a Haiku fesztivál zajlott, így ebbe is bepillanthattunk. Jártunk a Bonyhádi Fesztiválon, biciklitúrán, városnézésen vettünk részt.

Összességében nagyon jól éreztük magunkat, hiszen lehetőségünk volt megismerni egy idegen kultúrát, s e mellett érdekes emberekkel találkozhattunk.

OLÁH ÁGNES
11/6

Erdélyben járt a 9/6

2010. június 24-én indultunk – majdnem teljes osztálylétszámmal – Gyergyó-

remetére. A határt átlépve már érezni lehetett, hogy nem vagyunk itthon... Magyarországon. Nehéz volt átszokni arra, hogy nem minden van magyarul írva. De lassan sikerült belerázódnunk, akárcsak az utakba is.

Először Kolozsváron álltunk meg hosszabb időre. Ellátogattunk és egy nagyobb sétát tettünk a Házsongárdi temetőben, ahol több híres, világszerte elismert magyar tudós, költő, építész sírját néztük meg. A temető után elmentünk a Szent Mihály templomba, ahol betekintést nyerhettünk Kolozsvár történelmébe. Miután megnéztük a templomot, ismét buszra szálltunk, de akkor már megállás nélkül vettük célba Remetét. A kirándulás Kolozsváron annyira megerőltető volt, hogy majdnem mindenki elaludt a buszon.

Este végre odaértünk a szállásra. A fogadtatás szívélyes, igazi magyaros volt, habár késtünk, de nagyon örültek nekünk. Már ahogy megérkeztünk, a kikapcsolás után meleg, finom vacsorával vártak minket. Az alvással nem voltak gondok, hiszen annyira elfáradtunk a nap végére, hogy gyorsan elaludtunk.

Másnap a reggeli után sétára indultunk a faluban. Először a templomot néztünk meg, majd elmentünk a világháborús emlékműhöz. Itt megismertük Remete múltját és a trianoni szerződés által létrejött új határok miatt bekövetkezett helyzet hatását. Nem egyszerű a mai napig elfogadni az Erdélyben élő embereknek azt, hogy ahol élnek, ott egyik napról a másikra megtagadják nekik a magyar nyelv használatát anyanyelvi szinten, és olyan szabályokat hoznak, amikhez hozzászokniuk lehetetlen. Az

emlékmű meglátogatása után elmentünk a helyi tájházba. Itt megismerhettük a helyi népművészet elemeit és a régi bútorkat, használati tárgyakat. Ebéd után a Gyergyószerdahelyi várba látogattunk, ahol egy kisebb kiállítást néztünk meg kortárs művészek alkotásaiból, majd pedig Gyergyószentmiklósnak vettük az irányt és megtekintettük az örmény katolikus templomot. A díszitettsége lenyűgöző volt, mondhatni: inkább már giccses; mindannyiunkat sokkolt az a látvány, ami a szemünk elé tárult. A szállásra visszaérkezés után mindenki elfoglalta magát. Este páran a foci vb-t nézték (nemcsak a fiúk, hanem még Ibolya néni is), páran pedig pókereztek.

Szombaton, a készülődés után a Gyilkos-tóhoz utaztunk, ahol (az eső ellenére) nyolcan végigjártuk a tó körüli utat. Feledhetetlen élmény maradt számunkra.

A visszaút során megnéztük a Békászoroszt ahol fantasztikus látkép fogadott bennünket. A délután további részében és este a szálláson mindenki ismét kötetlen szabadságot kapott.

Elérkezett a vasárnap. El kellett indulnunk haza. Mindenki összepakolt, készítettünk útravalónak szendvicseket, és a finom reggeli után hazaindultunk. Útközben megálltunk a Tordai-hasadéknál, ahol egy kisebb túrára indultunk, de sajnos nem sikerült elérni a célt, mivel a nagy esőzések miatt leszakadt a híd, így vissza kellett fordulnunk. A meghíúsult túra után Orosháza felé vettük az irányt. Jó volt együtt lenni nemcsak az iskola falai között, hanem úgy is, mint egy igazi osztály.

KRÁMLI LOLA
10/6

Szélrózsa – Középkedés veled

Szélrózsa. Ennek a szónak a hallatán napjaink fiataljai két csoportot alkotnak. Az egyik tagjai a háztetőn rozsdásodó, szélben nyikorgó hangot adó szerkezetre gondolnak. A másikba tartozók sokat sejtetően elmosolyodnak, és mindegyikük számára egyértelmű, hogy már részt vett az Evangélikus Egyház Országos Ifjúsági Találkozóján, vagyis a Szélrózsán. Ugyanis ezzel a névvel indult útjára 1996-ban, Váralján – a német Kirchentag mintájára – megszervezett találkozó. A gyenesdiási, főtí tábortól mellett igény mutatkozott a huszonévesek körében egy országos tábor létrehozására. A két évente

(mindig az ország más pontján) megrendezésre kerülő találkozó a kezdeti egyszerűségéből idővel igényes, tartalmas fesztivállá nőtte ki magát. Így találkozta – 2010. július 14–18. között – evangélikus fiataljaink a szarvasi Erzsébet-ligetben.

A rekkenő hőségben, de a Körös hűsítő ölelésében, az Erzsébet-liget fái alatt zajlottak a különböző programok, ahol mindenki összeállíthatta saját napi menetrendjét, és megtalálhatta a számára legmegfelelőbb alkalmakat. A teljesség igénye nélkül: reggeli áhítat, pódiumbeszélgetés, könnyűzenei koncert, komolyzene, kiállítás, filmklub, láthatatlan szín-

ház, Nikodémusok órája, beszélgetések, esti koncert, színház, esti áhítat, sportolás, fürdőzés, és amiből a legkevesebb jutott, vagyis pihenés.

A Szélrózsának természetesen középpontjában áll a lelki feltöltődés és a diákok, fiatalok Jézus Krisztushoz vezetése. Ezt a célt jelenítette meg a találkozó ideji mottója is: Középkedés veled! Isten belép az életem közepébe, egyenesen a középpontba áll, és azt mondja, hogy innentől nem kell egyedül lenned. Itt vagyok melletted, induljunk együtt, kezdjük újra középéről. Ezt az újakezdést, ezt az újfajta „játékstílust” élhették át fiataljaink, lehet-

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

tek egy nagy, közös, képzeletbeli focicsapat fontos tagjaivá.

Iskolánk, a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános iskola és Gimnázium felsőbb éves diákjai is szép számmal képviselték Orosházát, az iskolát. Különösen is fontos volt ez, hiszen februárban pont intézményünk adott otthont az egy napos Szélrózsa előtalálkozónak. A diákok a hitépítő programok mellett a munkából is kivették részüket, hiszen mind a biztonsági szolgálatban, mind a KIE (Keresztény Ifjúsági Egyesület) kávéházban aktívan dolgoztak.

Néhány beszámoló iskolánk diákjaitól:

• *Vincze Délia:* „Idén nyáron, július közepeán életemben először vettem részt a Szélrózsa találkozón. Várakozásomnak megfelelően nagyszerű programokban lehetett részem. Tartalmas beszélgetések, közös áhítatok, éneklések, koncertek gazdagították és tették színesebbé a hetet. Számomra a legnagyobb élményt a Nikodémusok órája nyújtotta, amikor az élet nagy kérdéseit vitattuk meg.”

• *Oláh Ágnes:* „Idén júliusban vettem

KORÁBBI SZÉLRÓZSÁK

- 1996. július 24–27., Váralja: Kit kerestek?
- 1998. július 22–25., Bodajk: Nem a meghátrálás emberei vagyunk!
- 2000. július 26–29., Debrecen: Itt vagyok, engem küldj!
- 2002. július 24–28., Kismaros: Hívásod van!
- 2004. július 21–25., Tata: A világ világossága
- 2006. július 19–23., Szolnok: Tenyerembe véstelek
- 2008. július 16–20., Kőszeg: Hol a határ?

részt először a Szélrózsan. A programok nagyon színesek voltak, minden korosztály talált magának megfelelő szórakozást. Rengeteg program várt kicsiket és nagyokat egyaránt. Egész nap koncertektől volt hangos az Erzsébet-liget. Csak pozitív élményekkel gazdagodtam, és re-

mélem, két év múlva is ugyanilyen jó lesz majd a Szélrózsa.”

• *Kishonti Fanni:* „2010 nyarán vettem részt először a Szélrózsa találkozón, ahol a KIE kávéház segítőjeként dolgoztam. Szarvas külterületén egy ligetes park adott otthont ennek a keresztény találkozónak. Szabadidőmben különböző programokon, koncerteken pihenhettem ki magam egy fárasztó műszak után. A szép környezet, a jó hangulat és a társaság hozzájárult, hogy felejthetetlen élményekben legyen részem.”

Természetesen a Szélrózsa találkozót minden fiatal számára „nyitva áll”, és bátorítom a kedves olvasókat, szülőket, nagyszülőket, hogy küldjék gyermeküket, unokájukat a két év múlva (valószínűleg Erdélyben) megrendezésre kerülő következő Szélrózsa találkozóra, ahol kulturált körülmények között, keresztény fiatalok társaságában találkozhatnak Istennel, beszélgethetnek az élet kérdéseiről, szórakozhatnak keresztény zenekarjaink koncertjén, és középkezdhetnek Vele!

RIBÁRSZKI ÁKOS

15 éves lett evangélikus óvodánk

Óvodánk 1978. szeptember 1-jén, városi fenntartásuként kezdte meg nevelőmunkáját. Kifejezetten óvodának készült az épület, és ezt a funkciót töltötte be az évek során, közben jelentősen átalakult, megújult.

Az itt végzett pedagógiai munka jó hírét az 1991-ben megkezdett egyházi nevelés tovább erősítette. A szülők kérése, valamint az Magyarországi Evangélikus Egyházzal kialakított kapcsolat jelezte az egyházi óvoda iránti igényt. 1991–1994 között, felmenő rendszerben, egyházi tagozatos csoportok indultak.

1994. április 24-én – a városalapítás 250. évfordulóján – D. Dr. Harmati Béla, a Déli Evangélikus Egyházkerület akkori püspöke, egyházi óvodaként szentelte fel az épületet.

1995. szeptember 1-jétől új időszámítás kezdődött: intézményünk ökumenikus nyitottságú, evangélikus egyházi óvodaként folytatta működését, *Evangélikus Hajnal Óvoda* néven, az Orosházi Evangélikus Egyházközség fenntartásában.

Ezt követően – a bajor-magyar evangélikus testvérkapcsolat révén – a Bajor Tartományi Egyház illetékes vezetői óvodánkat modellóvodának választották. Ez

fontos szakmai és anyagi előrelépést jelentett számunkra.

A folyamatos szakmai konzultációk révén és a bajorországi továbbképzéseknek köszönhetően sikerült beépíteni Helyi Óvodai Nevelési Programunkba a bajor óvodáktól átvett, hazánkban akkor még kevésbé ismert korszerű nevelési módszert, tanulási formát: a szituációorientált, projektrendszerű nevelést. Modellóvodaként szakmai munkánk komoly elismerést kapott. Nevelőmunkánk további fejlődési irányát a későbbiekben is elsősorban a gyakorlatban bevált pedagógiai eljárások mentén jelöltük ki. A szituációorientált, projektrendszerű nevelés terén szerzett sokéves tapasztalatainkat igyekszünk továbbfejleszteni.

Az egyházi intézménynek való átalakulás első éveiben óvodánk jelentős anyagi segítségben részesült a Bajor Tartományi Egyháztól, ennek köszönhetően kapta új arculatát. Azóta is folyamatosan törekszünk a fejlesztésre, sőt most már az uniós elvárások teljesítésére is.

2008. szeptember 1-jével fenntartónk – az egységteremtés szándékával – összevonta óvodánkat a helyi Evangélikus Általános Iskola és Gimnáziummal. Ettől

kezdve iskolánkkal együtt, többcélú intézményként szolgáljuk városunkban a keresztény oktatásügyet.

2009. szeptember 1-jétől intézményünk felvette Székács József néhai evangélikus püspök nevét, ezáltal a *Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnázium* nevet kapta.

A 2010/2011-es nevelési évben van evangélikus egyházi óvodánk fennállásának 15. évfordulója, amit 2010. október 2-án, jubileumi ünnepnap keretében ünnepelünk meg.

„Hála legyen az Istennek kimondhatatlan ajándékáért!” [2Kor 9,15] Ezt az igét választottuk jubileumi évünk és ünnepnapunk mottójául, hiszen:

– Isten iránti hálával tekintünk evangélikus egyházi óvodánkra, mint az Ő ajándékára;

– hálásak vagyunk gondviselő szeretetéért, amellyel nevelőmunkánkat, szolgálatunkat segítette az eltelt 15 évben;

– és kegyelmi ajándékként éljük meg azt az elhívást, amellyel az Úr a kisgyermek közötti szolgálatra szólított minket.

Meggyőződésünk, hogy az óvodánkban megvalósított nevelőmunkával

missziós feladatot is végzünk, hiszen közvetítjük a kisgyermek és családjaik felé Isten szeretetének örömhírét. A szakmai színvonalra való törekvés fontossága mellett legfontosabb irányelvünk a keresztyén szellemű nevelés, amit az az érték-többlet tesz lehetővé, hogy evangélikus egyházi óvoda vagyunk.

A hitre, a keresztyén életre nevelés, a keresztyén erkölcsiség kialakítása komplex módon hatja át nevelőmunkánk egészét, melynek során arra törekszünk, hogy sok színes esemény, változatos rendezvények, ünnepélyek, nyílt napok tarkítsák a nevelési évet, a hétköznapok során pedig tartalmas nevelőmunka, építő jellegű benyomások és tapasztalatok segítsék a gyermekek testi, szellemi és lelki fejlődését.

A keresztyén pedagógia alapjaira építkezve hitbeli meggyőződéssel, az Úr Isten gondviselésében és szeretetében bízva végezzük a kisgyermek közötti szolgálatunkat, és ezt a szellemiséget igyekszünk példaként tükrözni a gyermekek és a családok felé is.

Az ember számára nélkülözhetetlen az a kapcsolatrendszer, amelyet életünkben Isten jelenléte garantál. Evangélikus egyházi óvodánk az a hely, ahol gyermekeink találkozhatnak az élő Istennel. A mi feladatunk, hogy elindítsuk őket a Hozzá vezető úton.

Törekszünk az értékes lelki tartalmakat hordozó együttlétek biztosítására, gazdag és áldott lehetőségeket kínálunk arra, hogy együtt éljük át Isten végtelen szeretetének és gondoskodásának jeleit a

mindennapokban. Gyermekeink lelki nevelésére gondosan odafigyelve igyekszünk elvetni kicsi szívükben a gyermeki hit apró magvacskáját, és egy harmonikus rendben élve olyan értékeket közvetíteni, amelyekbe talán későbbi életük során is kapaszkodhatnak. Óvodánk nevelőtestülete vallja, hogy a gyermekek között végzett szolgálatunk csak a feltétel nélküli szeretet közvetítésében valósulhat meg.

Jézus Krisztus, mint nevelő, mindannyiunk számára eszménykép. A gyermekek lelke, lelki üdve felett nem rendelkezünk, de a legtöbbet tehetjük értük: kézen fogva az Úr Jézushoz vezetjük őket.

VAJER TÍMEA
óvodavezető

Egy íródeák vallomása egy könyv születéséről

Régen, mintegy két évtizede egy óvodai közösségnek lehetőséget adott Isten arra, hogy a legkisebbek között végezze a szolgálatot, mellyel a teremtettségben minden embert megbízt.

Nevelőtestületünk a Bibliával, egyházi tanításával, gyülekezetünk lelkészeinek segítségével ismerkedett, hiszen a gyerekkori hittanórák élménye igen távoli volt már. Arra nem volt példa a városban, hogy egy önkormányzati óvodában bibliai történetekkel, egyházi énekekkel ismerkedjünk. Mindez akkori lelkészünk, Győri Gábor által valósulhatott meg. Gyerekkori élményeink, az Úr Jézussal való kapcsolatunk idéződött fel a fakultatív hittanfoglalkozásokon. A felfedezés, az újbóli felismerés öröme ért minket, aki részt vett egy-egy ilyenben.

A kezdetektől táblával, írólappal ültem egy sarokban, minden fontos mondatot, eseményt lejegyezve, hiszen tanultuk lelkészünkől a bibliai történetek bemutatásának lehetőségeit, „módszertanát”.

Néhány hónap elteltével született meg az elhatározás az egyházi csoportok következő tanévi indítására, hiszen mindannyian éreztük, tudtuk, hogy különleges lehetőséget kaptunk Istentől: szolgálatra hív, gyermekeink nevelése során.

Az elkövetkező hónapokban, években szükségét éreztük annak, hogy lelkészünk segítségével munkatervet állítsunk össze, hogy az óvónők tevékenyen segíthessenek gyermekeink lelki nevelésében.

Sorra születtek az elképzelések, az ötletek a bibliai történetek feldolgozásá-

hoz, az imádságok és énekek tanításához. Ugyanakkor fontos volt ezeket összegyűjtve leírunk. Így lehettem én az első íródeák az óvodában, aki még a régi írógépen leírta az egész évről szóló bibliai törzssanyag vázlatát, munkatervét.

Természetesen a teológiai alapvetést lelkészünkől kaptuk, a módszertani megvalósítást mi dolgoztuk ki.

Mivel ilyen típusú együttműködésre nemigen volt példa gyülekezeti lelkész és óvodai nevelőtestület között, gyakran megéltük, hogy mintavázlatokat kértünk tőlünk az induló evangélikus óvodák óvónői.

Sok éven át a meglévő vázlatok alapján dolgoztunk a hittanfoglalkozásokon. Gyakran felmerült az igény: jó lenne a sok éven át összegyűjtött anyagot, tapasza-

latokat egy országos kiadványban megjelentetni. Ugyanakkor – Isten kegyelméből és az Ő segítségével – megtalált egy hivatalos felkérés az Evangélikus Egyház Országos Irodájának Oktatási Osztályától, Hesz Erzsébet szakreferenstől: szerkesszek egy kiadványt az óvodás korosztály számára, hiszen óvodai hittanos módszertankönyvet egyházunk még nem adott ki eddig.

Hosszú hónapok munkájának eredményeként született meg a régi alapokon, de korszerűsített, átdolgozott, kibővített változatban a „Mindennap Jézussal” című segédlet mindenki számára, aki az óvodások között végez szolgálatot. Számomra megnyugtató volt, hogy a könyvet a gyermekmunkában több évtizedes tapasztalattal rendelkező lelkész, Győri Gábor (jelenleg a Pesti Egyházmegye esperese) és Deák László gyülekezeti igazgatólelkészünk lektorálta, aki szintén nagy tapasztalatokkal rendelkezik a kicsik között végzett szolgálatban.

Örömmel adok hírt arról, hogy készül egy kiegészítő, gyűjteményes kiadás, melyben azok a gyermekénekek, egyéb segédanyagok is megjelennek, melyeket szolgálatra indító lelkészünk szerzett, alkotott. Ugyanakkor az evangélikus óvodákban használt, más megközelítésben összeállított anyagok is megjelennek a közeljövőben, egy másik kötetben.

Hálát adok Istennek, hogy lehetőségem nyílt ennek a kötetnek az összeállítására, s nem felejttem el, hogy a kezemet Ő fogja, hiszen én csak íródeák lehetek, aki leírhatja milyen jó, hogy „Mindennap Jézussal” járhatjuk az életutat mindannyian.

RÉVÉSZNÉ TÓTH ERZSÉBET

A diakónia régen és ma

Olyan világban élünk, amelyben a diakóniára egyre nagyobb szükség van... A történelem hajnala óta nem volt még egy olyan idő, amelyben az egész emberiség olyan méretűen veszélyeztetett volt életében, egzisztenciájában, mint ma. – Ezeket a szavakat Káldy Zoltán püspök 1985-ben, az országos diakóniai konferencián elhangzott beszédéből idéztem. Meggyőződésem, hogy 25 év elteltével még mindig aktuálisak a püspök úrszavai.

Az orosházi gyülekezetben régi hagyománya van a diakóniai tevékenységnek. Elsősorban a lelkészek látogatásokkal és anyagi segítséggel is szolgáltak. Tudomásom van róla, hogy Horémusz Pál lelkész tüzelőt, élelmet gyűjtött és adott a rákóczi-telepi szegényeknek. Ezen az úton indulva Tóth Lenke néni fíradhatatlan segítségük volt a lelkészeknek: nagy hittel indította el a gyülekezetben a diakóniai tevékenységet, és lelkesen álltak mellé többen, mintegy 14 fő, férfiak és nők. Látogatni jártak, betegeken, elesetteken segítettek, háziasszonyságot vállaltak, jó szívvel, szeretettel.

1976-tól kezdve 5-6 fős csoportok minden évben részt vettek a Gyenesdiáson szervezett diakóniai konferencián, és hitben megerősödve, sok tapasztalatot szerezve, útmutatást kapva tértek haza, hogy tovább folytassák áldásos szolgálatukat.

1994-ben nagy változás történt: Pintér János esperes megszervezte a diakóniai csoportot. Szeretettelhöz létrehozásán fáradozott, a tagoknak fontos feladatuk volt felkeresni azokat, akik szerettek volna az otthon lakói lenni. A terv nem valósult meg, de a csoport együtt maradt, és továbbra is tevékenykedett: kórházi és otthoni látogatást végeztek. Ugyancsak 1994-től diakóniai munkatársat alkalmazott az egyház, ő is látogatta a rászorulókat, ebédet hordott, bevásárolt, takarított, ahol szükség volt rá.

1998-ban vendégül láttuk a székesfe-

hérvári diakóniai csoport tagjait, akikkel tapasztalatokat cseréltünk. Nagyon sok hasznos tanácsot kaptunk, és akinek mi is adtunk. Felejthetetlen napokat töltöttünk együtt.

2000 tavaszán tapasztalatcserére utazott egy 6-8 fős csoport Székesfehérvárra. 2001 áprilisában diakóniai csendesnapot szerveztünk Lázárné Marika közreműködésével. Csizmazia Sándor lelkész úr és Ribár János esperes előadásait, igehirdetéseit hallgattuk nyíregyházi, győri, börgyi, tótkomlói testvérekkel együtt. Ismét új erőt kaptunk a további munkához. Ellátogattunk Kiskőrösre, majd az ottaniak viszonzták ezt. Minden évben nagyon vártuk gyenesdiási konferenciákat, és hagyományá vált az azon való részvétel. Nem hagytuk és hagyjuk ki az országos evangelizáció alkalmait, ott voltunk az országos találkozók. Amikor Orosházán került sor a szervezésre, ahol kellett, részt vettünk a vendéglátásban, irányításban. Közben rendszeresen látogattunk, havi összejöveteleken megbeszéltük, ki hol, kinél látogat, és ki igényel segítséget. Kettőn a kórházi látogatásokat végeztük. Egyre jobban megfogalmazó-

dott a szeretetszolgálat fontossága, már többeknek nem volt elég a lelki segítség. Ellátogattunk több helyre, ahol már működő szolgálat volt. Mezőberény, Kecskemét után végül Szarvason tett látogatásunk után a presbitérium elfogadta a javaslatot, és 2008-ban elindult a szervezés.

Kis csapatunk továbbra is lelkesen végzi a látogatásokat, kis ajándékokkal lepjük meg karácsonyra az időseket. Minden hónap utolsó hétfőjén összejövetelt szervezünk, megbeszéljük a teendőket, segítjük a szeretetszolgálat munkáját. A létszám új, fiatal tagokkal bővült, ők is lelkesen segítenek, ahol kell. (Szeptember 30. és október 1. között Lázárné Marika kirándulást szervezett Nyíregyházára, ahová pihenni és tapasztalatot gyűjteni mentünk.)

Hazatérve tovább folytatjuk a látogatásokat, aki istentiszteletre szeretne eljönni, kocsival elhozzuk, aki már nem tud jönni, elvisszük hozzá Isten ígétjét. Én is egy igével zárom soraimat: „Egymás terheit hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényeit.” [Gal 6,2]

KOVÁCS TIBORNÉ

Köszönet a diakóniai csoport munkájáért!

Első indok a köszönetre: a beszámolóban is leírt történések miatt mondunk köszönetet ennek a szorgalmas és lelkes csapatnak. Nagyon sok idős testvérnek jól esik az a figyelmesség, amiben a diakóniai csoport tagjai – a gyülekezet nevében – év közben vagy karácsonykor részesítik a magányosokat.

Második indok a köszönetre: a csoport egy tiszteletre méltó belső közösséget istápol, egymást is számon tartó csapatról van szó, s öröm átélni közöttük a havonkénti találkozás hangulatát, egymás születés- és névnapjáról igyekeznek nem megfélemezni.

Harmadik indok a köszönetre: a csoport tagjai az átlagnál szorgalmasabb tempóra járók, igehallgatók és ünnepmegszentelők, ez is figyelemre méltó.

Köszönetet mondunk azoknak, akik legtöbbet teszik ezért a csoportért, és ebben a csoportközösségben Kovács Tiborné és Lázár Pálné testvéreinknek. De Isten áldása legyen mindenki életén, aki jó szívvel vesz részt a diakónia, azaz Krisztusnak szolgáló csoport munkájában.

Köszönet után kérés: Isten Lelke vezesse továbbra is a gyülekezeti szolgálatot a gyülekezet érdekében és Isten dicsőségére, Jézus Krisztus által! (rj)

Diakóniai életünkről

Hála Istennek, van a gyülekezetünkben egy kicsi, de annál szorgalmasabb csapat, amelynek tagjai komoly és áldott szolgálatot végeznek. Ebből adunk egy kis ízelítőt a kedves olvasóknak – köszönetet mondva Lázárné Marikának és Kovácsné Ildikónak, hogy az évek óta

általuk vezette kis csapat nagyon jól működik.

Minden hónapban egy alkalommal összejövünk. Ezen az alkalmunkon a hentes lelkész is részt vesz, mert fontosnak tartják ezt a szolgálatot, és van is olyan célunk, hogy segítsük a munkájukat. Áhítat

után szó esik arról, hol, kiket voltunk látogatni. Vannak fiataljaink, akik nemrég csatlakoztak hozzánk. Ők is szorgalmasan dolgoznak, egyikük a kórházban fekvőket látogatja (Ha valaki értesül róla, hogy valamelyik testvérünk kórházban fekszik, kérjük, jelezze az egyházi hiva-

talban.) Van olyan is, aki a betegeket és lábadozókat keresi fel. Pleskóné Ibolya rendszeresen jár a szociális otthonokba lelkészeinkkel alkalmat tartani, és úrvacsorát vinni.

Nemrég diakóniai látogatást tettünk Pusztaszőlősen is. Egy verőfényes júliusi délután Lázárné Marika negyedmagával (Szász István, Szabó Gizella, Nemes Endréné) útnak indult, hogy megkeresse idős testvéreinket a pusztaszőlősi otthonban. Jöttünk látogatóba – mondtuk. Régi ismerősünk, Hegedűs Sándor bácsi, aki most ideiglenesen tartózkodik az otthonban (hajdanán presbiter volt, hosszú éveken keresztül látogatta a nyugdíjas klubbot is) nem tudott a csodálkozástól hová tekinteni. Hol Szász István testvérünkre, hol Szabó Gizikére vagy Nemesné Editre nézett. Megkérdezte, hogy mivel érkezünk (Lázárné Marika autóval vitt bennünket). A házi készítésű húsleves és rántott hús (amit Szászné Manyika készített) elfogyasztása után iges lapokat olvastunk fel. Utána átmentünk Szász Antal bácsihoz, aki orvosai tanácsára 3 éve lakik az otthonban. Sajtát szobája van, ahova a tévéjét is elvihette.

Néhány szem gyümölcs elfogyasztása után véget ért látogatásunk, nehéz szívvel búcsúztunk azoktól, akik régen is az evangélikus templom hűséges látogatói voltak. Jó, hogy az otthonban vannak evangélikus egyházi alkalmak, amiket a lelkészek tartanak, főleg a nagy ünnepek előtt.

Kötelességünknek tartjuk azt is, hogy akik már nincsenek köztünk, azok sírjait nemcsak halottak napján, hanem év közben is felkeressük. Az emlékezés virágait helyeztük el Hajnalka néni (Kovács Jánosné), Piroska néni (Szabó Jánosné), Lenke néni (Tóth Lenke) sírjára az Alvégi temetőben Szabó Gizellával, Gombkötőné Magdikával és Nemesné Edittel, a Felvégi temetőben pedig Lázárné Marikával. Veres József lelkész sírjára is vittünk virágot.

A diakóniai csoportban vannak olyan idősebb testvéreink is, akik már nem tudnak beteget látogatni, de szívesen vesznek részt alkalmainkon, amikor havonta egyszer összejövünk.

A csodálatos gyenesdiási kirándulásaink, alkalmaink már csak emlékeztünkben élnek, de tervezünk együtt eltölteni néhány napot Nyíregyházán, finn testvéreinktől kapott támogatás segítségével (természetesen egy bizonyos összeget nekünk is fizetnünk kell).

Hálát adunk Istennek, hogy a mi gyülekezetünkben ilyen szolgálat is működik.

NEMES ENDRÉNÉ

Neked is vannak kifogásaid?

Ha tettekre kerül a sor, mindannyiunknak vannak kifogásai. Ezentúl minden alkalommal, ha azt mondod „Jézus, én nem vagyok...”, emlékezz arra, hogy Jézus hétszer mondta: „Én vagyok...” A következő alkalommal, ha arra gondolsz, hogy lenne egy kifogásod, hogy Isten miért nem tud téged használni, gondold át a következőket:

- Noé iszákos volt,
- Ábrahám túl öreg volt,
- Sára meddő volt,
- Izsák egy álmodozó volt,
- Jákob hazudós volt,
- Lea csúnya volt,
- Józsefet bántalmazták,
- Mózes gyilkos volt (Dávid és Pál szintén),
- Mózes ezen kívül még dadogott is, legeltette a bárányokat,
- Debóra nő volt,
- Gedeon félénk volt,
- Sámsonnak hosszú haja volt,
- Jefte anyja parázna nő volt,
- Hóseásnak a felesége volt parázna,
- Ráháb pedig maga volt parázna,
- Dávid túl fiatal volt (Jeremiás és Timóteus szintén),
- Dávidnak idegösszeroppanása volt és egy afférja,
- Illés hajlamos volt az öngyilkosságra,
- Jeremiás depresszív típus volt,
- Ézsaiás szidalmazott és meztelenül prédikált,
- Dánielt az oroszánok vermébe dobták,
- Jónás elfutott a szolgálat elől,
- Naomi özvegy volt,
- Jób elvesztette vagyonát, egészségét és gyermekeit,
- Keresztelő János sáskát evett,
- Péternek dühkitörései voltak, megtagadta Jézust,
- János öngigazult volt,
- a tanítványok elaludtak,
- Máté tolvaj volt,
- Simon fanatikus volt,
- Nathanael cinikus volt,
- Márta folyton aggodalmaskodott,
- Mária lusta volt,
- Mária Magdaléna démoni megszállás alatt volt,
- a kisiúnak csak 5 kenyere és 2 hala volt,
- a samaritánusnak sok szeretője volt,
- Zákus túl kicsi volt,
- a csikó, amin Jézus bevonult, csak egy szamar volt,
- Simon, Rufusz fia csak egy járókelő volt,
- Pál fogoly volt, rossz szónok,
- Fülöp hirtelen eltűnt,
- Márk mindennel felhagyott,
- Timóteusnak gyomorfekélye volt,
- Lázár... Lázár halott volt.

Tehát mi a te kifogásod? Isten nem az alapján használ minket, hogy mik vagyunk, hanem annak ellenére, hogy mik vagyunk: „... *hogyan egyetlen ember se dicsekedjék az Isten színe előtt.*” [1Kor 1,29]

Sporttábor

Augusztus 9-én reggel kicsit késve érkeztem a gyülekezeti terembe. Tudom, meglepő, mert bár nagyon közel lakok a templomhoz, de ez általában úgy szokott zajlani, hogy „ej, rá érünk arra még”. Aznap is így történt. Ami ott fogadott, nagyon meglepő volt számomra. Saját becslésem alapján 25-30 gyerek ült mosolygós arccal gyülekezeti termünk székein. Kicsit nosztalgikus érzés vett rajtam erőt: a 2001-es kerékpáros tábor emlékei törtek fel bennem. Megérkeztem és leültem a gyerekek közé. Sok kis kíváncsi tekintet szegeződött rám, szinte hallottam a gondolataikat: „Na, ő ki lehet, és mégis miért jött egy ilyen táborba, hiszen egyáltalán nem nevezhető sportos alkatnak?”

Ott ültem tehát a sok fiatal között. Nagy öröm volt bennem, emlékeim azokat a pillanatokat juttatták eszembe, amikor az én korosztályom volt ilyen idős. A gondolataimban azon merengtem, hogy mennyire fontos, hogy van utánpótlás... ahogy a sportban is, úgy a gyülekezettel kapcsolatban is lényeges az utánpótláson munkálkodni. Erre magától „a legnagyobb utánpótlásedzőtől” kaptunk parancsot, aki nem más, mint Jézus Krisztus. Máté evangéliumának 28. fejezetében olvashatjuk, hogy Jézus elküld minket a misszióba: „Menjetek, tegyetek tanítvánnyá minden népet...”

Remélem, érthető, hogy miért írtam le ezt a bevezetőt! Jó volt felfedezni Isten kegyelmét! Látni, hogy vannak új fiatalok, olyanok, akiket ajándékba kap a gyülekezetünk az Úrtól, azért hogy az evangéliumról tegyünk nekik bizonyosságot.

E hosszabb bevezetés után rátérek e cikk témájára is. 2010. augusztus 9–11-éig tartott a sporttábor. Hétfőn reggel sok-sok gyerek örömteli kíváncsisággal várta, hogy mi is fog történni az elkövetkező három napban. Én is valami hasonló kíváncsisággal voltam ott a gyülekezeti teremben. Sok ismerős arc ellenére a gyerekek egy részét nem ismertem. Ha röviden szeretném összefoglalni, hogy milyen volt a tábor, akkor azt mondanám, hogy a gyerekeken kívül mindenki elfáradt a sok-sok játékban, sportban, amelyekkel lehetőségünk volt megismerkedni. A tábor ideje alatt ismét rá kellett rádöbbenem arra, hogy a gyerekek amellett, hogy rendkívül jó táptalajnak bizonyulnak az evangélium hirdetéséhez, mindig többet tudnak mozogni, szaladgálni, mint a felnőttek. Én már pihentem volna egy kicsit, de bennünk még mindig volt energia.

A tábornak természetesen volt lelki része is, de a sport szemszögéből közelített-

tük meg a mondanivalót. A gyerekek kíváncsian hallgatták, hogy mit sportoltak a Biblia szereplői. Volt szó futásról, birkózásról, parittyadobásról stb. Miután a lelki tartalmat magunkhoz vettük, jöhetett a sport. A táborban lehetőség volt focizni, röplabdázni, kézilabdázni, sorversenyt is rendeztünk, és persze a kidobós sem maradhat ki a repertoárból. Felnőttek és gyerekek együtt játszottunk három napon át. Jó volt látni: hogyan tudnak a felnőttek kicsit gyermekké válni, és hogy ez a gyerekeknek milyen sokat jelent.

Az utolsó nap estéje kicsit hosszabbnak nyúlt, mivel a pörköltfőzés után együtt

néztük meg az Anglia–Magyarország focimeccset.

A tábor kicsiknek és nagyoknak egyaránt sok élményt nyújtott. Úgy gondolom, a gyülekezetépítés szempontjából a fiatalokkal való együttműködés, nagyon fontos része a gyülekezeti életnek. A sporttábort sikeresnek lehet tekinteni, mely tavaly is és a mostani évben is elérte célját: a fiatalokkal való kapcsolattartást és az evangélium hirdetését nyári szünetben. Remélhetőleg a tábor kedvet csinált gyülekezetünk további programjaihoz is.

KASZA GÁBOR

Szokolay Dongó Balázs és Fassang László

duda, furulya, saxofon
orgona

közös koncertje

Helyszín:

Orosházi Evangélikus Templom

Viva la Musica Produkción

Időpont:

2010. október 8.

Kezdet 18 órától

Jegyárak:
Felnőtteknek 1000 Ft
Diákoknak 600 Ft

Jegyek elővételben az orosházi lelkes hivatásban illetve a helyszínen kaphatók

Készítette: Gyivicsán Péter

„Közös asztal” konferencia Szentetornyán

Az evangélikus cigánymisszió szervezésében július 30-án „Közös asztal” elnevezéssel öt napig tartó tábor szerveztünk cigányoknak és nem cigányoknak. A tábor igei vezérfonalát az efezusi levél ötödik fejezete adta: „Sötétségből világosság gyermekei”.

A tábort évek óta megrendezzük azokon a településeken, ahol az evangélikus gyülekezetben vagy annak közelében cigány testvérek élnek. Idén az Orosháza-hoz tartozó Szentetornyára esett a választás, az ok egyszerű: eddig itt még nem rendeztünk találkozót, valamint az itteni evangélikus gyülekezet tagjai közül is voltak már néhányan, akik részt vettek a korábbi táborok valamelyikén. Bakay Péter főszervező úgy fogalmazott: ezzel az eseménnyel körbeértünk az országon.

A „Közös asztal” konferenciára a helyiek mellett az ország számos pontjáról érkeztek cigányok és nem cigányok, mintegy hatvanan. Nagyobb csoport jött el Nyírtelekről és Sárszentlőrincről. A helyiek is szép számmal vettek részt a rendezvényeken. A tábor előtt megrendezett előtalálkozók arra intették a szervezőket, hogy a jó rend érdekében – a tábor konferencia jellegét hangsúlyozva – azok vehetnek részt a rendezvényen, akik oda-szánják egész idejüket és előre vállalják a

tábor szabályait. Utólag elmondható, hogy más táborokhoz viszonyítva is szép rendben zajlott le minden.

A kezdeményezés célja, hogy a romák és magyarok közelebb kerüljenek egymáshoz és Istenhez. Véleményem szerint Isten megoldás a nehézségekre. A mindennapi életben a cigányoknak is szükséges, hogy az Úr Jézus Krisztus ott legyen a szívükben. Köztudott, hogy a cigányok eredetileg katolikusok. A szentetornyai cigányok az evangélikus egyházzal a hit-tanoktatás, az istentiszteletek és a különböző kézműves foglalkozások alkalmával kerültek kapcsolatba. Az igaz, hogy nem jönnek el minden egyes egyházi alkalomra az itt élő romák, de van egy törekvés a szívükben, és a tábor után többen fogadkoztak, hogy ezután mindig ott lesznek a gyülekezetben.

A péntek a bemutatkozások jegyében telt, majd áhítatot tartott Laczki János lelkész. Szombaton bibliakörök, kézműves foglalkozások, kulturális és zenei programok voltak, az esti áhítatot Varga Mihály tartotta. A vasárnap délelőtti istentiszteleten Szeverényi János országos missziói lelkész hirdette az Igét. Az istentiszteleten a helyi gyülekezeti tagokkal is találkozhattak a résztvevők (minden napot áhítattal kezdtünk és azzal is fejeztünk

be). Délután Kardoskútra, Magyarország hét természeti csodájának egyikéhez, a Fehér-tóhoz látogattunk, majd Orbán Attila lelkész az afrikai, Jenei Ottó misszionárius pedig a kárpátaljai misszióról tartott előadást.

A hétfőt Deák László lelkész áhítatával kezdtük, majd a délelőtti Gyopárosfürdőn töltöttük. Délután Kovalcsik Katalin néprajzkutató „Cigányok a nagyvilágban” címmel tartott előadást. Ezt követően a kárpátaljai Amaro Del (Mi Istennünk) cigányegyüttes lépett fel. A koncert nagyon jól sikerült, sokan jöttek el a környező településekről és a megye számos pontjáról, nemcsak a templom alsó része, hanem a karzat is megtelt emberekkel. Volt olyan, aki a zene hallatára táncra perdült.

A táborlakók kedden, Győrfi Mihály lelkész reggeli áhítata után vettek búcsút egymástól. A tábor maradandó hatással van a gyülekezet életére, mivel sokan jobban elköteleződtek az evangélikus egyház felé. Volt olyan, aki itt, Szentetornyán tért meg. Ebben az esztendőben újra találkozik a csapat, mivel novemberben lesz egy cigánynap Budapesten. Terveink szerint a jövő esztendei találkozót Sárszentlőrincen lesz.

LACZKI JÁNOS

A bölcs asszony

Volt egy nagyon gazdag ember, aki rendkívül kegyetlen és zsugori volt. A felesége jószívű és szeretetteljes volt, és mindenki iránt együttérző. Az asszonyt mindenki szerette, a férjét azonban senki sem: „Isten ezt a rossz férjet adta nekem – gondolta mégis a feleség –, mit tehetnék hát? Senki sem szereti őt, úgy-hogy legalább nekem szeretnem kell.” Így kedves volt hozzá, és éjjel-nappal szolgálta.

Éhínség tört ki a vidéken, és sok falubeli fordult hozzájuk segítségért. A feleség mindenkinek adott pénzt, és elárasztotta őket szeretetével és együttérzésével. A férj, zsugorisága ellenére, nem bánta a felesége nagylelkűségét: „Amíg nekem magamnak nem kell adnom, addig elégedett vagyok” – gondolta.

Amikor a feleség pénzt adott, az emberek azt mondták:

– Csak kölcsönvesszük a pénzt, vissza fogjuk fizetni!

– Nem, nem kell visszafizetnetek. Ajándékba adom. Fogadjátok csak el! – felelt az asszony.

– Nem – utasították vissza az emberek. – Visszafizetjük majd, ha vége az éhínségnek.

– Ha tényleg vissza akarjátok fizetni – felelt az asszony –, akkor aznap adjátok ide a pénzt, amikor a férjem meghal!

Némelyik embert megbotránkoztatta, hogy az asszony így beszélt. Mások úgy gondolták, hogy amikor meghal a férje, nagy költségei lesznek a temetéssel, és azért kéri ezt.

Egyik fiuk épp ott volt, amikor az anya ezt a furcsa kijelentést tette. A fiú mindkét szülőjét nagyon szerette, de amikor meg-

hallotta, mit mondott az anyja, nagyon megharagudott. Elment az apjához, és elmondta neki a történeteket.

– Anyám azt kéri az emberektől, hogy a halálod után fizessék vissza a pénzt, amit ad nekik.

Az apa nem hitt a fülének.

– Hogy mondhat ilyet? – kérdezte. – Mindig kötelezettség nélkül szokott pénzt adni. Most miért kéri, hogy adják meg a pénzt, és miért kell ennek a halálom után történnie? A férj odament a feleségéhez, és megkérdezte: – Mondd meg nekem, miért kéred az embereket, hogy a halálom után adják meg a pénzt?

– Nem érted? – válaszolt az asszony. – Az emberek nem szeretnek téged. Tulajdonképpen gyűlölnék. Mindenki azt szeretné, hogy már ma meghalj, de sok pénzt fogadtak el tőlem, és az emberek természetüknél fogva nem akarják visszafizetni a pénzt. Mostantól fogva ahelyett, hogy a halálod járna az eszükben, azért fognak imádkozni Istenhez, hogy tartson téged életben, hogy ne kelljen visszafizetniük a pénzt. Szeretném, ha még hosszú-hosszú évekig élnél! Ki tudja, egy nap talán te is szerető, jószívű és együttérző leszel. Megtréfáltam őket. Szeretném, ha azért imádkoznának Istenhez, hogy élj. Ez boldoggá tesz engem. Kit érdekel a pénz? Azt akarom, hogy nagyon sokáig élj!

A férjet meghatotta felesége bölcsessége és iránta érzett szeretete. Megfogadta, hogy könyörületesebb lesz másokhoz.

Leányegyházak munkaterve

Továbbvisszük a bevált igei alkalmakat, és újakat szervezünk.

Szentetornyán kedd délutánonként felváltva két helyen házi bibliaórát tartunk. Ezek az alkalmak azokat szólítják meg, akik mélyebb igesmeretre szeretnének eljutni. Sok olyan embert hívnak, akik templomba nem vagy csak nehezen jutnak el. Szentetornyán havonta gyermekalkalmak lesznek, játszóházzal, kézműves foglalkozásokkal. Ezek az alkalmak a magyar és a cigány gyermekeknek is szólnak. Adventi időszakban hetente tartunk alkalmakat a gyermekek számára. Ilyenkor felkészülünk a karácsonyi ünnepra. A tavaszi időszakban a kézműves alkalmak hetente lesznek abban az estben, ha egy EU-s pályázat nyer, amelyben az egyház együttműködő partnerként vesz részt. Cigánybibliaórákat szervezünk fiatalok és idősebbek számára. A nyári cigánytábor hatásainak elmélyítése a cél.

Szentetornyán és Rákóczi-telepen (itt a közösségi házban) 2011 januárjától több alkalom lesz a nyugdíjas korosztály részére. Ezt a Bethesda alapítvány támogatja, ekkor ételosztás is lesz, a terveink szerint. Az alkalmak a gyülekezeti házban kerülnek megrendezésre.

Rákóczi-telepen kéthetente kisifjúsági bibliaórát tartunk az újonnan épült gyülekezeti teremben. Ezek az alkalmak beszélgetések lesznek. Az adventi időszakban itt is lesznek gyermekalkalmak, amelyeken felkészülünk a karácsonyra. Van hitoktatás, így hetente találkozom a gyermekekkel. Nekik egy egynapos kirándulást szervezünk (a felnőttek és fiatalok számára nyáron volt).

Kardoskúton október 10-én aratási hálaadó istentisztelet (ökumenikus alkalom) lesz, a templom tetőzetének felújítás alkalmából, utána szeretetvendégség.

Kétheti rendszerességgel lesz a Rajki családnál bibliaóra. Októbertől konfirmándus-oktatás is kezdődik.

Látogatások, lelki gondozás, házi úrvacsoraosztás, kazuális felkészítések: a gyülekezetek lelkészeként folyamatosan és rendszeresen látogatok, nagyon sok családnál jutottam el eddig is. Lelki gondozói beszélgetésekre a gyászolókkal vagy a kazuális felkészítésre a keresztlőkre, esküvőkre lehetőség van a családok otthonában, illetve Orosházán a lelkesi hivatalban is.

A leánygyülekezet részére indítottunk egy saját internetes honlapot az aktualizált programok ott is megtalálhatók.

Vasárnapi istentiszteleteink:

- 8.30 órától Szentetornyán;
- 10.00 órától Rákóczi-telepen;
- 14.00 órától Kardoskúton (még kérdéses az időpont).

Heti hittanóráink:

- Rákóczi-telepen, az iskolában, hétfőnként 13.30-tól 16.00-ig három csoportnak;
- Kardoskúton, az iskolában, szerdánként 13.45-től 16.00-ig több csoportnak;
- Kardoskúton, az óvodában, 1 csoportnak.

Kétheti rendszerességgel tervezett alkalmaink:

- Hétfőként 17.00 órától házi bibliaóra Kardoskúton a Rajki családnál (Efezusi levél);
- Keddenként 17.00 órától házi bibliaóra Gyökeresben, a Petrilla családnál (Machintos: Elmélkedések Mózes öt könyve felett);
- Keddenként 16.30 órától házi

bibliaóra Szentetornyán, Szabó Józsefné presbiter testvérünknel (Efezusi levél);

- Péntekenként 17.00 órától bibliaóra Szentetornyán egy cigány családnál (a hit alapjai);
- Péntekenként, 17.00 órától kis ifjúsági óra Rákóczi-telepen (ezen rövidebb filmvetítés).

Havi rendszerességgel tervezett alkalmaink:

- Szombaton játszóház és kézműves foglalkozás Szentetornyán.

Egyéb tervezett alkalmak:

- Október egy szombatján gyermekkirándulás (szervezés alatt);
- Budapesti cigány nap a Rózsák terén, november 6-án;
- Novemberben ifjúsági hétvége Piliscsabán (szervezés alatt);
- Szentetornyán és Rákóczi-telepen 2011 januárjától több alkalommal lesz a nyugdíjas korosztály számára ételosztás;
- Májusban Rákóczi-telepen koncert a zeneiskolás gyermekek szolgálatával;
- Májusban Hősök napi ünnepség Kardoskúton;
- Júliusban falunapi istentisztelet Kardoskúton.

Táboraink:

- nyári gyermektábor Lucfalván;
- nyári ifjúsági tábor Piliscsabán;
- nyári cigánytábor Sárszentlőrincen;
- több egynapos kirándulás országon belül és kívül.

LACZKI JÁNOS
másodlelkész

ITT MINDENKINEK LEHET:

- játékos formában ismerkedni a gyermekeknek szóló bibliai történetekkel;
- kezet-lábat mozgató vidám dalokat tanulni;
- izegni-mozogni;
- beleszólni (hangosan is) az eseményekbe;
- egy vidám órát a családdal együtt tölteni (nagyammi, nagypapi is jöhet)

TIPEGŐ ISTENTISZTELET

0-4 éves korú gyermekeknek
és családfagjajknak

Minden hónap 2. és 4. vasárnapján, 10.00 órától, az evangélikus gyülekezeti házban (Orosháza, Thék Endre u. 2.)

További információ az evangélikus lelkesi hivatalban, illetve az alábbi elérhetőségeken:

Telefon: +36/20 824-5740
(Bánkiné Révész Adrienn)
E-mail: breadri@gmail.com

A helyszín akadálymentesített, babakocsival is jól megközelíthető!

Köszönettel és kéréssel, avagy a kassza

Köszönettel és kéréssel fordulunk minden kedves testvérünk felé, hogy az igei alkalmak szorgalmas látogatásával együtt jóságos adományokkal támogassák gyülekezeti életünket, tekintettel arra, hogy anyagi kiadásaink is vannak. A rezszi, az épületek javítása és karbantartása, közegyházi feladatok olyan kötelezettségeink, amelyekhez pénzügyi forrásokra is szükségünk van.

Ezért ismét felhívjuk a testvérek figyelmét, hogy gyülekezeti életünket gyülekezeti tagjaink jóságos anyagi készsége segíti elő. Három bevételi forrásunk van:

1. egyházfenntartói járulékl (Régen adónak nevezték, jelenleg ez a jogi alapja a nyilvántartásba vételnek. Irányszám: a bevétel 1%-a. A bibliai tized helyett mi csak 1 százalékot kérünk.)

2. adomány, amely alkalmakhoz köthető és hálaáldozati adománynak is tekinthető.

3. istentiszteleti és gyülekezeti alkalmak perselypénze, klasszikus néven offertórium.

Minden esztendőben pünkösdkor tartunk áldozati vasárnapot, amikor névre szóló borítékokban szólítunk meg mindenkit, és meghatározott célra adományt kérünk. Köszönettel azért tartozunk, mert gyülekezeti tagjaink többsége jó szívvel fogadja ezt a megkeresést, sőt vannak, akik azért is fogadják szívesen e módszert, mert segít emlékezetben tartani ezt az ügyet is. Sokan nem hitetlenség miatt nem járulnak hozzá a gyülekezeti élethez, hanem mert az élet kusza és bonyolult eseményei között – akaratuk elle-

nére – megfelelnek az egyház támogatásáról.

Köszönjük minden kedves testvérünknek, akik ilyen módon is segítik gyülekezeti életünket, és lehetővé teszik az egyház szolgálatát!

Fontos most is hangsúlyozni, hogy a pénzügyi területén minden törvényes szabályt betartunk, betartatunk, pénztáros és szakképzett könyvelő hozzáértése a biztosítékunk. Nemcsak a társadalom, de különösen Isten színe előtt nem engedhetünk meg magunknak semmiféle hamisságot. Nemcsak az APEH előtt felelünk, nekünk sokkal szigorúbb bíránk van, vagyis az Élő Isten, aki előtt mind-egyikünknek meg kell majd jelenni számadásra.

(rj)

Az Orosházi György Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

SÁVOLT ZOLTÁN ANDRÁS szöví, népi iparművész kiállítására

A művészt a legszínvonalasabb alkotók közt tartja számon a szakma. Ezen a kiállításon 15 év munkásságának gyöngyszemeit mutatja meg nekünk a maguk egyszerű szépségében. Szervezett és önálló kiállításai, zsűrizett szönyegei nagy sikert aratnak, úgy a kiállítást látogatók, mint az igényes vásárlók körében. Egyes kiemelt alkotásai megtekinthetőek voltak a Nemzeti Galériában is. A közelmúltban a Munkácsy Mihály Múzeum adott otthont az ONK-n szereplő pályázati munkáinak. Bízunk benne, hogy az idelátogató vendégeknek rendkívüli élmény lesz a kiállított szönyegek megtekintése.

A kiállítás helye:
evangélikus gyülekezeti ház
Orosháza, Thék Endre u. 2.

A megnyitó időpontja:
2010. október 8., 17.00 óra

A kiállítást megnyitja:
SZOKOLAY DONGÓ BALÁZS
zeneszerző, népművész,
népi hangszeres előadóművész

A kiállítás megtekinthető:
2010. október 29-éig

Gárdonyi Géza: ÍRÁS A BIBLIÁBAN

*Ez a könyv a könyvek könyve
Szegény ember drága gyöngye
Égi harmat lankadtaknak
Világosság földi vaknak.
Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forrás-kútja,
Hol pohárral Krisztus áll?*

*Ez a könyv az örök törvény,
Királyon lánccal, rabon napfény,
Tévelygőnek hívó harang,
Roskadónak testvéri hang.
Elhagyottak galambbúgás,
Viharvertnek ereszet,
Haldoklónak angyalsúgás,
„Ne félj: fogd a kezemet”.*

*Minden fakul, minden romlik,
Márványvár is összeomlik.
Bíborleplek ronggyá mállnak.
Dicsőségek füstbe szállnak.
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna élő lelke!...
Ez a könyv a Mózes bokra:
Isten szíve dobog benne.*

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELESEK (3 éven aluli gyermekek)

Kiss János és Kiss-Nagrand Anett leánya:

JÁZMIN 2010. május 20.

Mrena Krisztián és Holeczka Nikoletta Rozália leánya:

HANNA 2010. május 23.

Szikora Milán és Földi Anett leánya:

STELLA 2010. május 23.

Benedek Attila és Földi Adél fia:

ZALÁN 2010. május 23.

Balczó János és Petres Nikoletta fia:

BARNA 2010. június 13.

Bereznai Miklós és Ihsz Ildikó leánya:

REBEKA 2010. július 4.

Nagy Levente és Mészáros Tünde fia:

BOTOND LEVENTE 2010. július 25.

Héjja Attila és Vincze Mária leánya:

MARGARÉTA 2010. augusztus 15.

Bálint Szabolcs és Pécsi Tímea fia:

BARNABÁS 2010. augusztus 21.

Olasz Gábor és Kovács Erika leánya:

ALIZ 2010. szeptember 4.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Varsa Péter és Dr. Urbán Melinda 2010. május 22.

Navreczki István és Dr. Csete Mónika 2010. május 22.

Szőke Szabolcs és Buri Bianka 2010. június 5.

Kolompár György és Pusztai Mónika 2010. június 19.

Németh Attila és Molnár Melinda 2010. június 19.

Bodnár Tamás és Kajári Anna 2010. június 26.

Rékási Árpád és Daróczi Irénke 2010. július 3.

Czihat Elek és Tóbiás Ibolya 2010. július 10.

Sramkó Zsolt és Kunos Éva 2010. szeptember 18.

Dénes Gábor és Vigyikán Éva 2010. szeptember 25.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTIJUKON
ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉSEK (2010. május 8.–2010. szeptember 20.)

Hajdú György (67) · Tornyi Molnár Sándor (2000-ben hunyt el, 69) · Tornyi Molnár Sándorné Németh Rózsa (75) · Kántor Gábor (79) · Mayer Józsefné Zsoldi Ilona (96) · Skorka Jánosné Boros Julianna (79) · Huszár Ida (86) · Györgyi Istvánné Berke Etel Irénke (85) · Peleskei Mária (74) · Stuk Ferencné Molnár Margit (85) · Budai Albert (89) · Kiss József Antalné Szemenyei Irén (75) · Csizmadia Sándor (81) · Rajki-Tóth Bálintné Paulik Róza (87) · Lódi József (86) · Bíró Sándor (71) · Kárai Mátyásné Hári Irén (83) · Tóth Béla (49) · Forián Lajosné Csepregi Zsuzsanna Erzsébet (81) · Járolí Jánosné Tenkes Rozália (79) · Kiss Ferenc (88) · Szepesi Erzsébet (81) · Farkas Dezső Kálmán (74) · Szemenyei István (70) · Tompa Magdolna (69) · Jancsó Istvánné Mellár Katalin (83) · Végh Istvánné Madarász Julianna (73) · Süle Antalné Horváth Erzsébet (86) · Bán Jánosné Borsos Ilona (79) · Tóth Ágnes (37) · Gutti Ferenc János (67) · Laki Józsefné Melis Rozália (95) · Benkő Istvánné Horváth Julianna (88) · Szűcs József (87) · özv. Ökrös Ferencné Lichtenstein Katalin (83) · Molnár József (80) · Halustyk Pálné Hajdú Zsuzsanna (90) · Németh István (88)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT
CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. [1Jn 2,17]

ADOMÁNYOK AZ „OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

2010. május 11.–2010. szeptember 17.

Szemenyei János	1000 Ft
Kilián Lászlóné	1000 Ft
Dérné Csepregi Klára	1000 Ft
Dér Tamás	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Kovács Imréné	1000 Ft
Kovács Mariann	2500 Ft
Dr. Horváthné Csepregi Terézia	1000 Ft
Szalay József	5000 Ft
vitéz lovag Simon Árpád	20000 Ft
özv. Berta Sándorné	1000 Ft
Poór Györgyné	1000 Ft
özv. Berta Imréné	500 Ft
Pörneki József	5000 Ft
Csmela Józsefné	1000 Ft
Keller Józsefné	500 Ft
Györgyi Istvánné	1000 Ft
Szabó Bálint és neje	2000 Ft
Csehi József	1000 Ft
Bakos Józsefné	1000 Ft
Varga László és neje	1000 Ft
Dr. Lehoczki György (Kaszaper)	2000 Ft
Czikora Lajos (Kardoskút)	2000 Ft
Kovács Károly	2000 Ft
Vili István és neje	2000 Ft
Németh Andrásné	1000 Ft
Nemes Endre és neje	1000 Ft
Dr. Hajdú Mihály (Budapest)	5000 Ft
Éliás Dávid és neje	2000 Ft
Szekeres Józsefné	1000 Ft
Pusztainé Nagy Erzsébet	1500 Ft
Nagy Dénesné	1000 Ft
Ballai Mihályné	1000 Ft
Éliás László	1000 Ft
Szász István és neje	2000 Ft
vitéz Vági András	5000 Ft
Formann István és neje	5000 Ft
Szász Antal	1000 Ft
Tóth Béláné	1000 Ft
Tóth Anikó	1000 Ft
Farkasné Tóth Mariann (Szeged)	1000 Ft
Hanyecz Zoltán	1000 Ft
Hajdú János és neje	2000 Ft
Szabó Károlyné	500 Ft
Fehér Béla	2000 Ft
Gazsi Sándorné	1000 Ft
Fejes Sándorné	1000 Ft
Bencze Géza és neje	15000 Ft
Farkas József Sándor	2000 Ft
Bánki H. Jolán	1000 Ft
Pataki Etelka	1000 Ft
Laszli Józsefné	1000 Ft
Rajki Zoltán	2000 Ft
Kiss Ferenc	2000 Ft
Györgyi Bálintné	2000 Ft
Dr. Tömböly Jánosné	2000 Ft
özv. Marosvölgyi Sándorné	1000 Ft
Dr. Dénes Jánosné	10000 Ft
Gombkötő Pálné	1000 Ft
Gombkötő Irén	1000 Ft
Pintér János (Szombathely)	5000 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő testvérektől	3000 Ft